

REFERAT Miljøudvalget d. 05-12-2016

Mødedato Mandag d. 05. december 2016 kl. 11:30

Mødested Nytorv 11, mødelokale 1.2 Vest

Mødedeltagere Birgitte Kragh Thomsen, Poul Erik Jensen, Christian Haugk, Eea
Haldan Vestergaard, Benny Dall, Oluf Lykke Nielsen, Tanya Buchreitz
Løwenstein (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Revision af spildevandsplanen.....	3
Spildevandsplantillæg - Rebæk.....	7
Endelig vedtagelse af indsatsplaner.....	12
Godkendelse af Kolding Kommunes Outdoorstrategi.....	18
Bæredygtig by.....	21
Spildevandsplantillæg - nyt boligområde Eltang.....	26
Fjernvarmeforsyning ved Eltang lokalplan 0541-11.....	27
Succeskriterier Halvøkoordinator.....	30
Udkast til "Grøn Generationsstrategi".....	32
Orientering om implementering af Prisme 2015.....	34
Konsekvenser af budget 2017, anlæg og drift for vedtagne ændringsforslag.....	35
Konsekvenser af budget 2017, anlæg og drift for ikke medtagne ændringsforslag.....	37
Bevillingsnoter miljøpolitik.....	39
Ansøgning om udgiftsneutrale anlægsbevillinger til forundersøgelser for miljøprojekter.....	41
Lukket.....	45
Orientering.....	46
Lukket.....	47
Orientering fra formanden.....	48
Deltagelse i aktiviteter.....	49

Punkt 1: Revision af spildevandsplanen

16/13736

Resumé

Ifølge miljøbeskyttelsesloven skal enhver kommune have udarbejdet en spildevandsplan. Den gældende spildevandsplan for Kolding kommune dækker årene 2012-2019.

Da spildevandsplanen ikke længere er tidssvarende foreslås det, at arbejdet med en revision af spildevandsplanen påbegyndes.

Det foreslås, at processen forløber således, at der i december 2016 træffes beslutning om at foretage en revision af spildevandsplanen samt de politiske fokusområder og sigtelinjer for dette arbejde. I februar 2018 forventes spildevandsplanen klar til offentlig høring, og spildevandsplanen forventes færdigredigeret for en endelig politisk behandling i juni 2018.

På baggrund af de indledende drøftelser på miljøudvalgets møde den 7. november 2016 fremlægges hermed forslag til politiske fokusområder og sigtelinjer for dette arbejde.

Spildevandsplanen vil adressere Miljøudvalgets fokusområde: Klimatilpasning, med indsatsen spildevand og regnvandsbetingede udløb.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at der igangsættes en revision af gældende spildevandsplan med fokus på de i sagsfremstillingen belyste ambitioner.

at spildevandsplanen skifter navn til "Blå Plan Kolding – Kolding Kommunes Spildevandsplan".

Sagsfremstilling

Efter bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven skal kommunen udarbejde en samlet plan, der beskriver, hvordan spildevandet bortledes og renses.

Den gældende spildevandsplan dækker perioden 2012-2019 og står overfor en hovedrevision, da den ikke længere er tidssvarende som følge af den senere vedtagne klimatilpasningsplan og ny generation af statens vandområdeplaner.

Udover lovkravene er der et politisk råderum, hvor byrådet kan træffe beslutning om, hvilket fokus og ambitionsniveau spildevandsplanen skal have.

Der foreslås følgende 5 fokusområder som blev forelagt til indledende drøftelse på Miljøudvalgets møde den 7. november 2016.

1. *Natur- og miljøhensyn* – sikring og forbedring af vandkvaliteten i recipienter (fjorde, åer, søer og kystvande) samt det tilhørende vandmiljø, herunder fokus på at opnå sidegevinster som ny natur og nye rekreative områder, når de nødvendige tiltag i planen gennemføres. Afledning af spildevand og regnvand er også et spørgsmål om at sikre god badevandskvalitet i kommunens kystvande.
2. *Forsyningsikkerhed* – fokus på afledningssikkerhed, serviceniveau, sikring mod oversvømmelser samt sundhed for såvel borgere som erhverv. Dette fokusområde hænger også sammen med sikring af recipienter mod forringelse som følge af udledninger af regn- og spildevand.
3. *Klimatilpasning* – indgår som et væsentligt element i spildevandsplanen specielt i forhold til håndtering af regnvand samt håndtering af større mængder nedbør og de hyppigere skybrud, som allerede nu kan registreres på grund af klimaændringerne.
4. *Gennemsligtighed* - størst mulig åbenhed om planer for renovering, separering og andet, som betyder omlægninger af stikledninger og dermed omkostninger for erhverv og private husejere.
5. *Energi* – fokus på reduktion af energiforbrug ved håndtering af spildevand, CO₂ emissioner samt forbedret renseseffektivitet. Spildevand betragtes som en ressource, som der bl.a. kan udvindes energi ud fra. Ud over de økonomiske benefits, er der en effekt i forhold til udledning af CO₂.

På baggrund af udvalgets indledende drøftelser gives i nedenstående skema en oversigt over forslag til politiske fokusområder og sigtelinjer for den kommende spildevandsplan:

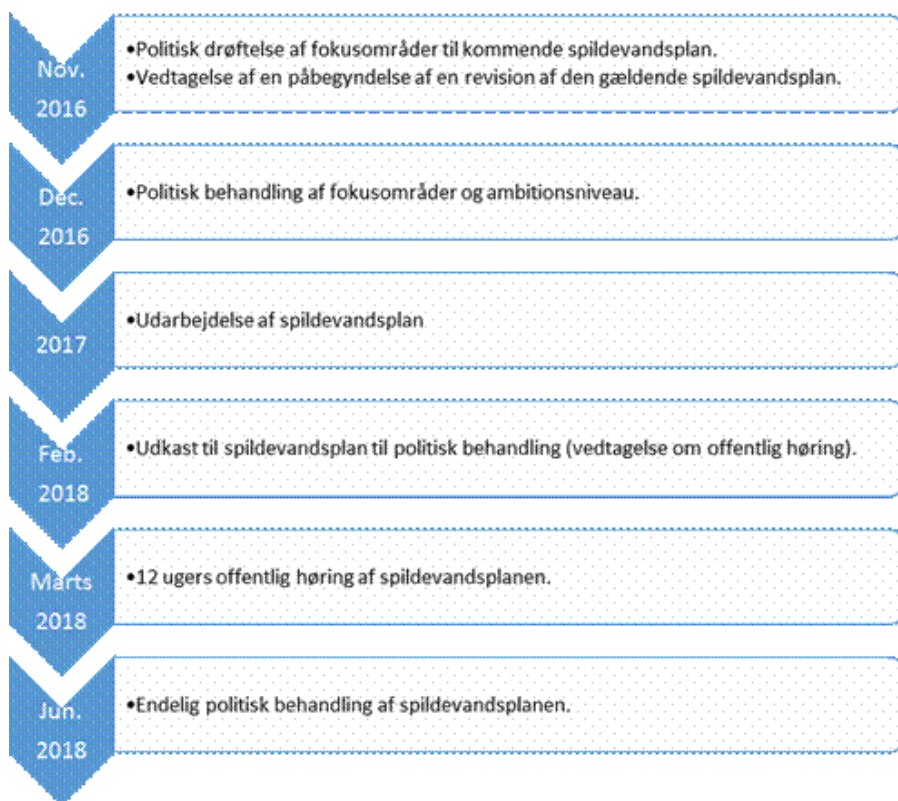
Fokusområde	Sigtelinjer
Natur- og miljøhensyn	<ul style="list-style-type: none"> • Kloakering i det åbne land følger retningslinjerne i statens vandplaner og vandområdeplaner. • Arbejdet med at frakoble mest muligt regnvand fra spildevandet, fx ved separatkloakering, fortsætter, og der lægges en samlet rækkefølgeplan for hele kommunen. Separering skal ske i tæt koordinering med kloaksanering. • Effekt og økonomi forbundet med at nedlægge de mest belastende overløb til Kolding fjord belyses. Ambitionen er at udarbejde en afviklingsplan for spildevand i overløb til fjorden. • Det er kommunens mål at badevandskvaliteten i fjorden skal have kvalitetsniveauet ”godt” eller ”udmærket”. • Effekt og økonomi forbundet med logning af overløb, indeholdende spildevand, belyses. Derefter etableres der logning for at verificere omfanget af overløb.
Forsyningsikkerhed	<ul style="list-style-type: none"> • BlueKolding fortsætter arbejdet med IT-baserede overvågningsløsninger af rør og systemer, således at driften af kloaksystemet optimeres. • Robustheden af de centrale systemer skal belyses via overvågning af bl.a. pumpeanlæg og udledninger. På den måde identificeres kritiske områder for forsyningsikkerhed, sundhed og miljø. • Der skal fortsat være en høj grad af dialog og involvering, når konkrete renoveringsplaner gennemføres.
Klimatilpasning	<ul style="list-style-type: none"> • Relevante dele af klimatilpasningsplanen indarbejdes i spildevandsplanen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Det belyses hvilke muligheder, der er for at differentiere serviceniveauet ud fra en værdibaseret risikovurdering. • Der er fokus på at skabe lokal merværdi i klimatilpasningsprojekterne fx rekreative elementer. Omkostninger hertil afholdes udenfor takstfinansieringen.
Gennemsigtighed	<ul style="list-style-type: none"> • Der ønskes en høj grad af gennemsigtighed for borgere og virksomheder om både de langsigtede planer og de mere kortsigtede indsatser. • Spildevandsplanen skal derfor indeholde en samlet plan for arbejdet med at separatkloakere. • Der skal arbejdes med, hvordan de tilstedeværende digitale informationsmuligheder og eventuelt nye supplerende digitale løsninger kan formidle dette overblik – også senere opdateringer. • Spildevandsplanen og tilhørende digitale netsted skal indeholde serviceoplysninger for borgere og virksomheder med information om rettigheder og pligter, ordforklaring, forskellige løsningsmuligheder, kontaktoplysninger til BlueKolding og Kolding Kommune mm. • Ved <u>separering</u> af fælleskloakerede områder, der ikke fremgår af spildevandsplanen, ønsker Kolding kommune belyst konsekvenserne af at indføre en minimumtidsgrænse fra første information til grundejers tilslutning skal være gennemført.
Energi	<ul style="list-style-type: none"> • Spildevand betragtes som en ressource, som der bla. kan udvindes energi ud fra. • BlueKolding bør fortsætte indsatserne med bæredygtig energiproduktion, der, udover et væsentligt bidrag til virksomhedens økonomi, også bidrager positivt til Kolding Kommunes CO₂-regnskab. <p>• BlueKolding kan indgå i partnerskaber med lokale virksomheder samt indgå i udviklingsarbejder med</p>

private aktører.

Tidsplan

Processen med udarbejdelse af den nye spildevandsplan foreslås at foregå således:

Miljøpolitikken og udvalgets fokusområder:

De foreslåede fokusområder for revisionen af spildevandsplanen er i overensstemmelse med ”Udvalgspolitik for Miljøudvalget 2014-2018”. Således fremgår det:

”Vandløbene, søerne, Kolding Fjord, Hejls Nor og Lillebælt er vigtige naturtyper og elementer i landskabet, derfor skal der alle steder være en god vandkvalitet og et alsidigt dyreliv.”

Endvidere fremgår det:

”Vi vil skabe bedre og mere natur samt forbedre miljøtilstanden i vandløbene og søerne.”

”Vi vil sikre, at kysterne er tilgængelige for alle og attraktive samt at badevandskvaliteten er i orden på strandene”.

Spildevandsplanen ændrer navn

Traditionelt forbindes spildevand med ”almindeligt” spildevand samt regnvand fra veje, terræn og tage. Dette kan enten blive ledt til behandling på renseanlæg eller afledt direkte til recipienter.

Klimatilpasning er særlig relevant i forbindelse med skybrudssikring, og behovet for håndtering af bl.a. skybrudsvand er stigende. Derfor er det nødvendigt at arbejde med andre metoder, end det man traditionelt forstår ved spildevandshåndtering.

Spildevandsplanen skal fremadrettet omfatte både den traditionelle spildevandshåndtering og den håndtering af regnvand, som følger af behovet for klimatilpasning. Det foreslås på den baggrund, at den kommende spildevandsplan skifter til et navn, der udtrykker denne bredere håndtering af vandmængder - ”Blå Plan Kolding. Kolding Kommunes Spildevandsplan”.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 2: Spildevandsplantillæg - Rebæk

16/4038

Resumé

Tillæg nr. 15 til Kolding Kommunes spildevandsplan 2012-2019 er udarbejdet for at ændre kloaksystemet i Rebæk, så regnvand og spildevand håndteres i to særskilte systemer. Formålet er:

- at reducere risiko for oversvømmelser af kældre og terræn med kloakvand i tilfælde af skybrud,
- at reducere udledninger af opspædet spildevand til Kolding Fjord,
- at reducere risikoen for sygdomsfremkaldende bakterier ved Rebæk Strand,
- at reducere energiforbrugende pumpning og behandling af regnvand i spildevandssystemet.

Spildevandsplantillægget har været i høring hos grundejerne i Rebæk, og der er indkommet en række høringssvar.

Høringssvarene udtrykker generelt forståelse for, at problemerne med kloakvand i kældre, på terræn og i vandmiljøet skal løses, men der efterlyses en samlet plan for separering, samt længere tidshorizont for den enkelte grundejers involvering i projektet.

Sagen behandles i

Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at Kolding Kommune vedtager tillæg nr. 15 til spildevandsplan 2012-2019 med enkelte redaktionelle ændringer i forhold til det forslag, der har været i offentlig høring,

at Kolding Kommune tilkendegiver vilje til at ekspropriere berørte arealer – dels i form af arealerhvervelser og dels i form af servitutpålæg vedrørende nødvendige ledningstrace – med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 58.

at Kolding Kommune igangsætter ekspropriationssager i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 58, hvis de pågældende lodsejere ikke frivilligt afstår arealer eller tiltræder nødvendige servitutter vedrørende ledningstrace m.v., idet det er en forudsætning fra kommunens side, at BlueKolding holder kommunen skadesløs i enhver henseende som følge af projektet og ekspropriationen.

Sagsfremstilling

I de senere år har Danmark været ramt af skybrud med kortere frekvens og mere voldsomme end tidligere. Også Kolding kommune har oplevet adskillige episoder med massive mængder regn eller skybrud – senest i julen 2015. Ifølge DMI's prognoser for det fremtidige klima, forventes de globale klimaforandringer at medføre højere temperaturer, mere vinternedbør, flere og mere intense ekstreme vejrhændelser samt et stigende havniveau frem mod 2100.

Dette giver udfordringer for bl.a. kloaknettet over det meste af landet og alle kommuner har vedtaget en rammeplan for håndtering af dette. For Kolding kommunes vedkommende Klimatilpasningsplanen fra 2014.

Det ændrede nedbørsmønster giver bl.a. problemer i de villaområder, hvor udstykningen er fra 1970'erne eller ældre. Her løber regnvand og kloakvand sammen i ét rør, en såkaldt fællesledning, og ved kraftig eller langvarig regn løber kloaksystemet over, fordi systemerne ikke er dimensioneret til nutidens regnhændelser, og de er samtidigt ved at nå deres forventede levetid. Resultatet er, at opblandet kloakvand oversvømmer veje og kældre og løber ud i fjorden via regnvandsoverløbene.

Ét af de områder, hvor regnvand og kloakvand løber sammen, er Rebæk. Når det blandede spildevand/regnvand herfra ikke kan være i fællesledningen, fylder det transmissionsledningen op ind mod forrenseanlægget og det overskydende løber ud i Rebæk Strand, hvor badevandskvaliteten ofte er belastet af forhøjede værdier af fækale bakterier, som dog ikke alene kommer fra lokale overløb men også fra overløb inde ved havnen.

Samtidig ser vi også gentagne problemer i Rebæk med kloakvand, der løber over og giver oversvømmede kældre og terræn.

Kontakt med spildevand kan medføre sygdomme som smitsom leverbetændelse (hepatitis), Roskildesyge, stivkrampe, Salmonellose og den farlige Weils syge.

De mange skader som oversvømmede kældre og tekniske anlæg medfører, betyder sammen med den ikke ubetydelige sundhedsrisiko, som kloakvand på terræn og i bygninger medfører, at Kolding kommune og BlueKolding har valgt at omprioritere nogle af de indsatser, der ligger i Spildevandsplanen 2012-2019, og opprioritere indsatsen for at separere kloakvand og regnvand i Rebæk. Fremrykningen i Rebæk skal også ses i sammenhæng med overløbene til fjorden.

Rebæk er ikke det første sted i kommunen, hvor fællessystemer separatkloakeres. Indtil nu har BlueKolding gennemført kloakseparering i Viuf og Jordrup.

Separering i Rebæk er ikke med i den eksisterende spildevandsplan, men set i lyset af de sidste års problemer i området, er kommunen nødt til at reagere og prioritere indsatsen her, hvis man fremover vil undgå overløb fra kloakken med de gener, det giver.

Indsatsen i Rebæk medfører, at regnvand og kloakvand bliver ledt videre i to separate rør, og dermed kan man:

- reducere risiko for oversvømmelser af kældre og terræn med kloakvand i tilfælde af skybrud,
- reducere udledning af spildevand til Kolding Fjord,
- reducere risikoen for sygdomsfremkaldende bakterier i badevandet ved Rebæk Strand,
- reducere energiforbruget til pumpning og behandling af regnvand i spildevandssystemet.

Fra borgerne i Rebæk første gang i brev af 22. februar 2016 blev informeret om behovet for at adskille regnvandet fra spildevandet og til de får en udgift for tilslutning på egen grund, går der ca. to år. En periode, som forvaltningen opfatter som en rimelig frist.

BlueKolding og Kolding Kommune vurderer løbende, hvilke indsatser der skal prioriteres i de områder i kommunen, hvor der er fællesledning med blandet regnvand og spildevand. For hvert område vurderes det, hvilken teknisk løsning, der er den bedste både for borgere, samfund og spildevandsselskab.

Tillæg nr. 15 til Kolding Kommunes spildevandsplan 2012-2019 er udarbejdet for at ændre kloaksystemet i Rebæk, så regnvand og spildevand håndteres i to særskilte systemer.

Et forslag til spildevandsplantillæg har været fremlagt i offentlig høring fra 8. juni 2016 samt sendt til alle berørte grundejere. Kolding kommune og BlueKolding afholdt 18. august 2016 et lokalt informationsmøde for at informere om formål og proces samt besvare spørgsmål. På baggrund af lokale ønsker blev høringsfasen forlænget til i alt 16½ uge frem til 3. oktober 2016. På baggrund af ønske fra grundejerforeningen deltog Kolding Kommune og BlueKolding i et møde afholdt af grundejerforeningen 8. september 2016.

I høringsperioden er der indkommet høringssvar og bemærkninger fra Rebæk Grundejerforening og en række grundejere. Høringssvarene er samlet i *bilag 1*. Derudover har der været en underskriftindsamling, som kan ses i *bilag 2*.

Hovedtrækkene i de indkomne høringssvar er beskrevet nedenfor med forvaltningens bemærkninger:

Høringssvar fra grundejerne

Forvaltningens bemærkninger

Helhedsplan og transparens

Der opfordres til at vente med Rebæk til der er en overordnet plan for hele kommunen. Rebæk-borgerne har ikke kendt til planerne før nu. Vent med Rebæk til sidst.

Når Rebæk nu opprioriteres - i forhold til de øvrige områder, der allerede er udpeget i spildevandsplanen - skyldes det udtalte problemer i området med kloakvand på terræn og i kældre samt forurenede badevand.

Planerne for separering i Rebæk har ganske rigtigt ikke fremgået af spildevandsplan 2012-2019, men er bl.a. et resultat af det ændrede nedbørsmønster og kommunens klimatilpasningsplan, som er udarbejdet efter spildevandsplanen. Netop fordi den ikke har været med i spildevandsplanen udarbejder kommunen et tillæg til spildevandsplanen. Loven foreskriver 8 ugers høring – forvaltningen har forlænget

perioden til det dobbelte samt deltaget ved to informationsmøder.

Grundejerne i Rebæk fik første gang kendskab til planerne i februar 2016, og de vil formentligt tidligst få en udgift på egen grund i 2018.

Kolding Kommune vil i den kommende spildevandsplan arbejde med en høj grad af gennemsigtighed, hvor der tilstræbes størst mulig åbenhed om planer for renovering, separering og andet, som betyder udgifter for den enkelte grundejer.

Forvaltningen vurderer, at den sædvanlige tidsfrist på cirka to år kan bibeholdes.

Dokumentation af gevinst

Bedre dokumentation af den miljømæssige gevinst ved det planlagte samt grundigere økonomisk analyse af projektet.

BlueKolding har forud for planerne i Rebæk fået lavet en grundig analyse af, hvilke overløb, der bidrager til forhøjede værdier af fækale bakterier ved Rebæk Strand (Badevandsrapporten). Undersøgelserne viser, at fælleskloaksystemet i Rebæk bidrager væsentligt til problematiske overløb ved Skartved Bæk og derudover i mindre grad ved forrenseanlægget.

Desuden er der lavet en analyse af forskellige løsningsmodeller, og her er en separeringsløsning fundet økonomisk mest fordelagtig.

Alternative løsninger

Hvorfor ikke blot lave en semiseparering og større sparebassin(er)?

· BlueKolding har udført en detaljeret analyse der viser, at vejvandet i Rebæk udgør 25% af alt regnvandet, og det er ikke tilstrækkeligt kun at fjerne dette vand. Et større bufferbassin kan muligvis løse problemet med overløb til fjorden, men det løser ikke de lokale oversvømmelser med spildevandsholdigt regnvand. Problemerne med kloakvand på terræn og i kældre kan kun løses ved, at stort set alt regnvand fjernes fra spildevandsledningen.

· Et rodzoneanlæg har ringe virkningsgrad i vinterhalvåret, idet anlæggets renseeffekt er baseret på mikrobiologiske organismer, hvis effektivitet er stærk temperaturafhængig. Desuden vil denne løsning ikke ændre på de lokale udfordringer med oversvømmelser, og der vil stadig være en del problematiske stoffer i det spildevand, der udledes.

Kan man ikke blot lede alt overløbsvandet gennem et rodzoneanlæg?

Forvaltningen vurderer, at det foreslåede projekt er dokumenteret grundigt, og at den foreslåede metode er den økonomiske og miljømæssige mest fordelagtige.

Økonomi

Urimeligt, at den enkelte grundejer får udgifter - bør betales af fællesskabet.

Forsyningen må ikke finansiere stikledninger på privat grund, og kommunen har heller ikke hjemmel til at bruge skattefinansierede midler til stikledningsarbejder på privat grund. Det er den enkelte grundejer, der har ansvaret for at udføre og betale nødvendige kloakarbejder på egen grund.

Rebæk er efter forvaltningens vurdering ikke mere kompliceret end mange andre områder i Kolding by.

Stor økonomisk byrde for den enkelte grundejer - området er vanskeligt med kuperet terræn, støttemure, belægninger, gamle haveanlæg, build-up tage mv.

Forvaltningens erfaring fra tidligere kloakprojekter er, at der kan være endog meget stor forskel på tilbuddene fra kloakmestrene. Vi anbefaler altid, at grundejeren indhenter mindst to tilbud på arbejdet.

Efterspørger rentefrit lån til arbejdet på egen grund.

Desuden oplyser forvaltningen også gerne om, at man kan få fradrag for kloakmesterens arbejds løn, da arbejdet står på SKAT's liste over godkendte ydelser for 2016 og 2017 under *klimasikring*.

Mange ældre, som måske ikke får gavn af investeringen.

Forvaltningen foreslår, at grundejerne oplyses om reglerne, og at grundejerne opfordres til at indhente mere end et tilbud på arbejdet.

Dispensation
Ønske om dispensation fra kravet om separering, hvis grundejeren får store omkostninger.

Efterspørger retningslinjer for dispensationer.

Kommunens administrationspraksis i dag er, at der gives dispensationer, hvis det teknisk er meget svært at koble regnvandet på det regnvandsstik, som er ført frem til grundgrænsen. Det kan f.eks. være ved:

- Udvendig kælderskakt, der ligger så dybt, at der skal en pumpeløsning til for at få regnvandet op på regnvandsledningen.
- Væsentlige og uforholdsmæssige bekostelige forandringer i ejendommens konstruktion, f.eks. hvis hele husets tag- eller gulvkonstruktion skal skiftes.

Endvidere giver kommunen dispensation fra tilslutning til regnvandsstikket, hvis det er mere fordelagtigt for grundejeren at lave en alternativ løsning, hvor regnvandet eks. håndteres i en lokal regnvandsfaskine.

Praksis for dispensationer og udsættelse af tilslutningskravet er beskrevet i *bilag 3*.

Forvaltningen anbefaler, at der fortsættes med denne administrationspraksis, hvor der kun dispenseres ved komplicerede tekniske forhold, eller hvis grundejeren kan håndtere regnvandet på egen grund.

Længere tidshorisont
Der er kommet mange forslag til, hvor lang en tidshorisont den enkelte grundejer bør have til at få udført arbejdet på egen grund (fra 1 år til 15 år eller ved salg).

Det er normal procedure, at forvaltningen giver en frist på 6 måneder til at få udført arbejdet på egen grund, når BlueKolding er færdig med deres projekt ude i vejen. I visse situationer har forvaltningen forlænget tidsfristen for udførelsen af arbejdet på egen grund, men typisk højst et års udsættelse. Der er hidtil givet tidsfristforlængelser ved:

- Tomme huse, hvor husets fremtid er uafklaret (tvangsauktioner, dødsbo, mulig nedrivning, salg)
- Uafklarede planer for området (nye planområder, mulige ekspropriationer, nye vejanlæg)
- Tekniske forhold (frost i jorden, nært forestående planer om ny have)
- Kloakmesterforhold (travlhed, konkurs)

Det er dog vigtigt, at eventuelle tidsfristforlængelser ses samlet i forhold til hele området, så det kan vurderes om eventuelle fristforlængelser ved flere grundejere vil give anledning til fortsatte problemer med stuvninger og/eller oversvømmelser i området. Det er beregnet, at kloaksystemet i Rebæk kun kan holde til, at højst hver 7. ejendom jævnt fordelt i området udsættes. Derfor vil det være vigtigt, at der gives en frist for, hvornår man skal have søgt om en eventuelt forlængelse/udsættelse af kravet om separering på egen grund – det kan eksempelvis være 6 måneder fra meddelelsen om at udføre arbejdet på egen grund.

Forvaltningen foreslår, at der fortsættes med denne administrationspraksis, hvor der som udgangspunkt gives 6 måneder til at få udført arbejdet på egen grund, men hvor fristen kan forlænges efter et konkret, individuelt skøn.

Høringssvarene bør således efter forvaltningens vurdering ikke give anledning til væsentlige ændringer i det endelige tillæg til spildevandsplan 2012-2019.

Set i lyset af Rebæk-borgernes opfordring til en større gennemsigtighed i den overordnede spildevandsplan, vil Kolding Kommune i den kommende spildevandsplan tilstræbe størst mulig åbenhed og transparens i forhold til planer for renovering, separering og andet, som betyder udgifter for den enkelte grundejer.

Der er foretaget enkelte redaktionelle rettelser og en præcisering af, at der først vil blive en udgift for den enkelte grundejer tidligst to år efter kendskabet til planerne (afsnit 8 og 10 omkring *tidsplan* og *behandling af spildevandsplantillægget*).

Spildevandsplantillægget kan ses i *bilag 4*.

Ekspropriationsvilje

De offentlige ledninger til spildevand og regnvand samt regnvandsbassin etableres, ejes og drives af BlueKolding.

Skatterådet har i et bindende svar af 24. april 2012 udtalt, at forudsætningen for at en lodsejer kan sælge et areal på ekspropriationslignende vilkår med deraf følgende skattefritagelse er, at kommunen som ekspropriationsberettiget myndighed forinden har truffet en konkret beslutning om vilje til ekspropriation af de involverede lodsejeres ejendomme.

BlueKolding har anmodet Kolding Kommune om at træffe beslutning om vilje til ekspropriation i forhold til de arealer, der i henhold til spildevandsplantillægget vil være omfattet af projektet.

På baggrund af en beslutning fra Kolding Kommune om ekspropriationsvilje vil BlueKolding efterfølgende forsøge at indgå frivillige aftaler med lodsejerne. I det omfang, det er muligt at indgå sådanne aftaler, vil Kolding Kommune ikke blive yderligere inddraget.

Hvis det ikke er muligt for BlueKolding at indgå frivillige aftaler med lodsejerne, vil spildevandsforsyningen vende tilbage til kommunen og anmode om, at kommunen igangsætter en ekspropriationssag.

Der vil i så fald blive indkaldt til åstedsforsretning på de projektinvolverede ejendomme og efter afholdelse af åstedsforsretning vil der blive forelagt en særskilt sag for Byrådet med henblik på beslutning om ekspropriation.

Det er en forudsætning for beslutningen om ekspropriationsvilje, at der gives de fornødne myndighedstilladelser til projektet.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Forslaget indstilles til godkendelse.

Bilag

Høringssvar - oversigt

Underskriftsindsamling

Praksis - Dispensationer og fristforlængelser.pdf

Spildevandsplantillæg 15

Punkt 3: Endelig vedtagelse af indsatsplaner

14/3594

Resumé

Miljøudvalget har på mødet den 8. august 2016 godkendt at sende indsatsplanerne for Trudsbro, Viuf-Bramdrupdam, Christiansfeld, Sommersted samt Ødis-Vamdrup i offentlig høring i 12 uger.

I høringsperioden indkom høringssvar fra forskellige aktører (se bilag 1).

De enkelte høringssvar gennemgås i sagsfremstillingen, og med de tilretninger, som By- og Udviklingsforvaltningen foreslår som følge af høringssvarene, foreslås det, at indsatsplanerne vedtages endeligt.

Forslaget til indsatsplanerne og de forskellige indsatser har løbende været forelagt og drøftet med vandværkerne, sådan at indsatserne er vurderet individuelt og målrettet det enkelte vandværk. Desuden har forslaget ved flere møder været drøftet med de relevante interessenter.

Indsatsplanerne har været drøftet på Miljøudvalget den 4. april 2016, hvor udvalgte indsatser i de kommende fem indsatsplaner blev præsenteret og drøftet. Dette møde indeholdt et besøg på Bøgebjerg Vandværk, hvor der blev talt om indsatsplaner og forsyningssikkerhed. Desuden var der besøg af Kolding Herred Landbrugsforening (KHL), som kom med deres synspunkter på de kommende indsatsplaners indsatser vedr. nitrat og overvågning.

De udvalgte indsatser blev præsenteret igen på Miljøudvalgets møde den 2. maj 2016 med henblik på beslutning af indsatsniveau. Det indsatsniveau, som blev besluttet på mødet, er indarbejdet i de fem konkrete indsatsplaner.

Et enigt miljøudvalg vedtog på udvalgsmødet den 8. august 2016 at sende indsatsplanerne i 12 ugers høring med en bemærkning om, at miljøudvalget ønskede en halvårlig status for vandværkernes forsyningssikkerhed i en eventuel nødforsyningssituation.

Sagen behandles i

Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at indsatsplanerne for Trudsbro, Viuf-Bramdrupdam, Christiansfeld, Sommersted samt Ødis-Vamdrup vedtages endeligt med de af By- og Udviklingsforvaltningen foreslåede ændringer,

at miljøudvalget får en halvårlig status for vandværkernes forsyningssikkerhed i en eventuel nødforsyningssituation.

Sagsfremstilling

Forslag til indsatsplanerne for Trudsbro, Viuf-Bramdrupdam, Christiansfeld, Sommersted samt Ødis-Vamdrup har været i offentlig høring i 12 uger frem til den 16. november 2016. I høringsperioden indkom 16 høringssvar. Alle indkomne bemærkninger fremgår af bilag 1.

Høringssvarene omhandler i hovedtræk:

1. Beskyttelse af BNBO ved boringer tilhørende Kolding Sygehus (TREFOR Vand A/S)
2. Geoteknisk risikovurdering ved nedsættelse af indvinding ved Ejstrup Vandværk (Banedanmark)
3. Bemærkninger vedr. brugen af pesticider (Socialistisk Folkeparti, Kolding)
4. Forsyningssikkerhed og beskyttelse af boring (Christian og Johannes Hansen, Bjerndrup)
5. Dyrkning inden for BNBO (Jacob Skriver, Viuf)
6. Formelle krav samt IOS (SVANA)
7. Oprensning af grundvandstruende forureninger (Region Syddanmark)
8. Tvivl om udvaskningsberegninger i forhold til nitrat (Henning Gliemann Hjort, Lunderskov)
9. Spørgsmål til grundlaget for indsatsplanen med specifikke bemærkninger (landbrugsorganisationer og Vandrådet)
10. Tvivl om nitratudvaskningsberegninger samt rådighedsindskrænkninger (kreds af lodsejere ved Lejrskov/Vraa)
11. Øvrige bemærkninger
12. By- og Udviklingsforvaltningens egne bemærkninger

Ad. 1:

TREFOR Vand A/S – bemærkning om beskyttelse af det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) ved boringerne tilhørende Kolding Sygehus.

Forvaltningens bemærkninger:

Indsatsplaner udarbejdes for almene vandforsyninger. Kolding Sygehus er ikke et alment vandforsyningsanlæg selv om de indvinder store mængder vand. Indsatsplanen indeholder derfor ikke oplysninger om Kolding Sygehus eller øvrige store vandindvindere (f.eks. husdyrbrug). Beskyttelsen af grundvandet behandles individuelt i de respektive indvindingsstilladelser og vurderes i forbindelse med tilsyn.

Ad. 2:

Banedanmark bemærker, at der kan forekomme udfordringer med vand langs banen, hvis vandindvindingen fra Ejstrup Vandværk nedsættes midlertidigt eller varigt, da banen ligger i en terrasse. *Banedanmark* vil evt. i det tilfælde stille krav om en geoteknisk risikovurdering over for skadevolder.

Forvaltningens bemærkninger:

Indsatsplanen påvirkes ikke af *Banedanmarks* bemærkninger, da kravet om en geoteknisk undersøgelse ved ændret vandstand kan fremsættes uafhængig af, om der foreligger en indsatsplan eller ej.

Ad.3:

Lis Ravn Ebbesen har på vegne af *SF* fremsendt bemærkninger til indsatsplanerne til miljøudvalgets møde den 5. september 2016.

Høringssvaret omhandler i hovedtræk:

- kræver en særlig opmærksomhed i forhold til pesticider og andre stoffer, der kan nedsive og forurene grundvandet.
- foreslår, at landbruget forbydes dyrkning omkring drikkevandsboringer og –reserve.
- foreslår, at kommunen skal have et mål om at være giftfri kommune – derfor arbejde for at udfase stoffer, der kan skade grundvandet – både hos erhvervsliv og i hjemmene.
- Kommunen bør være foregangsby på egne arealer samt indgå partnerskaber med kirkegårde, erhvervsliv, landbrug og andre, der kan være med til at fremme målet.
- udarbejdes en opsøgende rådgivningsindsats målrettet ovennævnte, således at de påvirkes til at aflægge sig giftstofferne.

Forvaltningens bemærkninger:

Det beskyttelsesniveau, som er anlagt i indsatsplanerne, er besluttet i miljøudvalget efter indgående drøftelser, hvor forslaget om forbud mod anvendelse af pesticider i nærheden af boringer også har været fremlagt, men det har der ikke været tilslutning til.

Kolding Kommune arbejder målrettet på at undlade brug af pesticider i nærheden af vandforsyningsboringer bl.a. ved at lave forpagtningsaftaler om dyrkning, som lever op til kravene til økologi.

Partnerskaber eller samarbejdsaftaler om begrænsning af pesticidanvendelse er nogle af de midler, som kan tages i brug fra kommunens side til at beskytte grundvandet, og det vil indgå i overvejelserne om fremtidig indsats på området.

Der er i indsatsplanerne lagt op til, at det er vandværkernes ansvar at vejlede brugere og erhverv inden for deres indvindingsområder, herunder om anvendelse af pesticider.

Ad. 4:

Christian og Johannes Hansen, Bjernstrup er bekymret for eventuelle restriktioner inden for BNBO, som måske kan påvirke fremtidig drift af landbrugsjorden. Foreslår større forsyningssikkerhed samt bedre mulighed for at rekruttere bestyrelsesmedlemmer ved samarbejde med nabovandværk. Desuden at flytte boringer til evt. skovområde med mindre sårbarhed for boringer.

Ad. 5:

Jacob Skriver ønsker oplysning om, hvad vedtagelse af indsatsplanen betyder for ham, hvis han på sigt ønsker at dyrke et areal inden for BNBO.

Forvaltningens bemærkninger til pkt. 4 og 5:

Der er foreløbigt ingen restriktioner på arealet i forhold til dyrkning af arealerne inden for BNBO. Hvis koncentrationen af nitrat og pesticider stiger i vandværkernes boringer, vil der i første omgang blive iværksat en overvågning. Hvis koncentrationen fortsat er stigende, er det op til vandværkerne at indgå i forhandlinger med lodsejerne om eventuelle restriktioner.

Vandværkerne skal hvert halve år orientere kommunen om, hvordan de arbejder med forsyningssikkerhed i forbindelse med en eventuel nødsituation.

-
Ad. 6:

SVANA kommenterer på de formelle krav. Ingen bemærkninger bortset fra en præcisering af lovhenviisningen samt kommunen skal forholde sig til indsatsområde i forhold til sprøjtemidler i Trudsbro indsatsplanen.

Forvaltningens bemærkninger:

Kommunen tager højde for de indkomne bemærkninger og præcisere lovhenviisningen samt forholder sig til IOS i indsatsplanen for Trudsbro.

Ad. 7:

Region Syddanmark bemærker, at kommunens indsatser over for forurenedede grunde ligger tæt på regionens grundvandsstrategi med prioritering af grundvandstruende forureninger inden for BNBO og NFI. Regionen opfordrer til koordinering af indsatsen gennem dialog samt indmelding af ændringer af indvindingsoplande og afgrænsning af allerede kortlagte områder til SVANA, så de kan indgå i regionens videre prioritering.

Forvaltningens bemærkninger:

Kommunen indmelder ændringer til SVANA. Kommunen udarbejder høringssvar til Regionen, når regionen sender deres arbejdsplan i høring, og høringssvaret indgår således i prioriteringen af områder med videregående undersøgelser og oprensninger.

Ad. 8:

Henning Gliemann Hjort, Lunderskov er kritisk over for grundlaget for udvaskningsberegningerne i forhold til nitrat for hans ejendom. Henviser til tallene i kortlægningsrapporten, som viser dels et gennemsnit for et område og dels tal for områder ved de specifikke vandværker. Disse tal er ikke ens.

Forvaltningens bemærkninger:

Kommunens indsatsplan er udarbejdet på baggrund af statens kortlægning, som bl.a. beskriver afgrænsningen af nitratfølsomt indvindingsopland. Beskrivelsen af landbrugsforholdene i kortlægningsområdet skal forstås som en screening af den potentielle belastning i området, og kan derfor ikke benyttes som grundlag for konkrete tiltag i mindre delområder.

De pågældende arealer er udpeget af SVANA som nitratfølsomt indvindingsopland og indsatsområde i forhold til nitrat. Denne udpegning er baseret på nogle faste kriterier defineret i Miljøstyrelsens zoneringsvejledning. Udpegningen er uafhængig af de potentielle udvaskningsberegninger.

Der vil ikke forekomme indsatser i et område på baggrund af kortlægningsrapporten. Eventuelle indsatser vil blive iværksat på baggrund af individuelle konkrete vurderinger.

Ad. 9:

Landbrugsorganisationer og Vandrådet - Spørgsmål til grundlaget for indsatsplanen med specifikke bemærkninger bl.a.

- Overvågningsprogrammet ønskes først iværksat ved 10 mg nitrat/l og ikke ved 5 mg nitrat/l
- Udvasningsberegninger anvendt i kortlægningsrapporten (Conterra) er overdrevne
- Skærpelse af beskyttelsesniveauet for nitrat i husdyrgodkendelsessager synes ikke nødvendigt – anbefaler at bruge konkrete udvasningsberegninger
- Ændringen af husdyrbrugsloven ift. arealregulering bør indarbejdes
- Skabelon til brug til dyrkningsaftaler bør godkendes inden endelig vedtagelse af indsatsplanerne samt områder for dyrkningsaftaler bør præciseres
- Mangler samfundsøkonomiske konsekvensberegninger.

Forvaltningens bemærkninger:

Niveauet for overvågning har været forelagt for vandværkerne ved individuelle møder samt forud for høringen uden bemærkninger. Niveauet er fastsat ud fra en betragtning om, at en eventuel udvikling i den forkerte retning kan nå at ændres, så der kan gribes ind inden omkostningerne bliver for store for vandværkerne. Selve overvågningen forventes ikke at medføre store udgifter for vandværkerne.

Ved fastlæggelse af indsatser har kommunen ikke anvendt Conterras beregninger for udvaskning men udelukkende kortlægningen af sårbare områder. De sårbare områder er fastsat ud fra konkrete kriterier fastlagt i Miljøstyrelsens zoneringsvejledning af SVANA.

I husdyrgodkendelsessager benyttes udvaskningsberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk baseret på det anerkendte beregningsværktøj.

Husdyrbrugsloven er i høring med en anbefaling om at adskille arealreguleringen fra anlægsdelen. Da udfaldet af forhandlinger ikke kendes, fastholdes indsatserne.

Kommunen tilbyder at udarbejde et udkast til retningslinjer for dyrkningsaftaler i samarbejde med vandværker og landboforeninger, såfremt det bliver nødvendigt med dyrkningsaftaler. Brug af skabelonen er et tilbud og ikke et krav. Dyrkningsaftaler udarbejdes inden for BNBO som beskrevet i indsatsplanen.

Det er ikke et krav i bekendtgørelsen om indsatsplaner, at der skal udarbejdes samfundsøkonomiske konsekvensberegninger.

Ad. 10:

Kreds af lodsejere ved Lejrskov/Vraa - tvivl om nitratudvaskningsberegninger fra kortlægningsrapporten, da de ikke kan genfindes i konkrete ansøgninger fra området. Utilfredse med eventuelle rådighedsindskrænkninger på arealerne, som bør være mod fuld kompensation.

Forvaltningens bemærkninger:

Udpegningen af nitratfølsomt indvindingsopland er baseret på konkrete nationale kriterier, og disse kriterier har fra SVANA's side medført en udpegning af NFI i Statens kortlægningsrapport – se ovenstående under punkt 8. Udpegningerne er videreført i kommunens indsatsplan.

Niveauerne for udvaskning af nitrat fra kortlægningsrapporten er ikke anvendt som grundlag for indsatserne. Niveaet for udvaskning af nitrat afgøres af en konkret vurdering for de enkelte marker i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven, som anført i indsatserne. Conterras beregninger bruges ikke i denne sammenhæng, men derimod bruges det anerkendte værktøj FarmN, som anvendes i systemet Husdyrgodkendelse.dk.

Ad. 11:

Øvrige bemærkninger – ingen betydning for indsatsplanerne.

Ad. 12:

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen er blevet opmærksom på, at der manglede en konsekvenstilretning af beskrivelsen af BNBO i det fælles baggrundsnotat. Beskrivelsen af BNBO rettes til i den endelige version. BNBO er ikke længere beregnet af kommunen men er udpeget i bekendtgørelse men på samme grundlag.

Konklusion

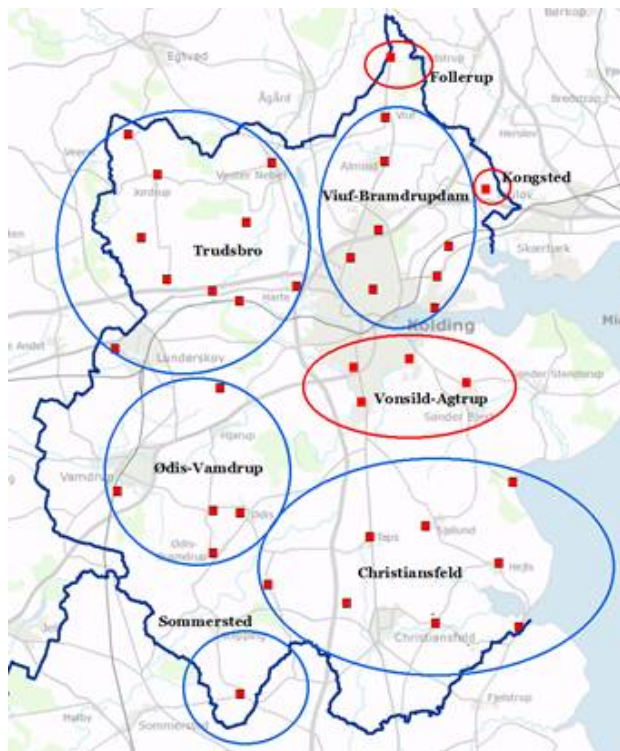
By- og Udviklingsforvaltningen vurderer, at indsatsplanerne kan godkendes med de følgende tilretninger:

- Præcisering af lovhenviisningen
- Beskrivelse af indsatsområde for sprøjtemidler i indsatsplanen for Trudsbro
- Konsekvenstilretning af beskrivelsen af BNBO i det fælles baggrundsnotat.

Sagens hidtidige forløb:

Kommunen skal ifølge vandforsyningsloven vedtage indsatsplaner til beskyttelse af grundvandsressourcen inden for de områder (indsatsområder), hvor staten har foretaget en grundvandskortlægning. Miljøudvalget har i 2015-2016 prioriteret drikkevand som et fokusområde i udvalgspolitikken. Dette er også et fokusområde i udvalgspolitikken 2016-2017.

Kolding Kommune har udarbejdet indsatsplaner for 5 indsatsområder, se figur 1. Områderne er benævnt Trudsbro, Viuf-Bramdrupdam, Ødis-Vamdrup, Christiansfeld og Sommersted. Planerne omfatter i alt 30 vandværker.

Figur 1 – Områder med forslag til indsatsplaner er markeret med blå polygoner, mens områder med vedtaget indsatsplan er markeret med røde polygoner. De røde firkanter viser hvilke vandværker, der indgår i planerne.

Indsatsplanerne indeholder forskellige indsatser, hvoraf en række af indsatserne kan få konsekvenser for vandværkerne og/eller landbrugserhvervet. Disse indsatser er hjemlet i lovgivningen på området. En del af indsatserne skal udføres af Kolding Kommune.

Forslaget til indsatsplanerne og de forskellige indsatser har løbende været forelagt og drøftet med vandværkerne (der har været to møder med hvert vandværk), sådan at indsatserne er vurderet individuelt og målrettet det enkelte vandværk. Desuden har forslaget ved flere møder været drøftet med Kolding Vandforum med repræsentanter fra landboforeningerne, Vandrådet, Dansk Naturfredningsforening, Brøndborerforeningen, Region Syddanmark og Naturstyrelsen.

På miljøudvalgets møde den 4. april 2016 blev udvalgte indsatser i de kommende fem indsatsplaner præsenteret og drøftet. Mødet den 4. april indeholdt et besøg på Bøgebjerg Vandværk, hvor der blev talt om indsatsplaner og forsyningsikkerhed. Desuden var der besøg af Kolding Herred Landbrugsforening (KHL), som kom med deres synspunkter på de kommende indsatsplaners indsatser vedr. nitrat og overvågning.

De udvalgte indsatser blev præsenteret igen på miljøudvalgets møde den 2. maj 2016 med henblik på beslutning af indsatsniveau. Det indsatsniveau, som blev besluttet på mødet, er indarbejdet i de fem konkrete indsatsplaner.

Miljøudvalget vedtog på udvalgmødet den 8. august 2016 at sende indsatsplanerne i 12 ugers høring med en bemærkning om, at miljøudvalget ønskede en halvårlig status for vandværkernes forsyningsikkerhed i en eventuel nødforsyningsituation.

Indsatsplanerne har været i offentlig høringen i perioden fra den 24. august 2016 til den 16. november 2016.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Punktet procedureudsættes. Forvaltningen pålægges til næste møde at belyse de tilsyneladende forskelle i nitratsårbarhed, som Staten opererer med i hhv. grundvandskortlægningen til indsatsplanerne og i rapporten ”Kvælstofpåvirkning af grundvand” af 25. november 2016.

Bilag

Bilag 1_Oversigt over indkomne høringssvar.pdf

Bilag 2_Høringssvar i fuld længde_nov2016.pdf

Bilag 3_Høringssvar fra SVANA.pdf

Bilag 4_Fælles høringssvar fra landbruget og vandrådet.pdf

Bilag 5_Fælles høringssvar lodsejere Lejrskov_Vraa.pdf

Bilag 6_INDSATSPLAN_Christiansfeld_2016.pdf

Bilag 7_INDSATSPLAN_Sommersted_2016.pdf

Bilag 8_INDSATSPLAN_Trudsbro_2016.pdf

Bilag 9_INDSATSPLAN_Viuf-Bramdrupdam_2016.pdf

Bilag 10_INDSATSPLAN_Ødis-Vamdrup_2016.pdf

Bilag 11_Fælles baggrundsnotat for indsatsplanerne.pdf

Bilag 12_Bruttoliste over indsatser.pdf

Punkt 4: Godkendelse af Kolding Kommunes Outdoorstrategi

15/15794

Resumé

Kolding Kommunes Outdoorstrategi har været sendt i offentlig høring samt direkte høring ved en række udvalgte foreninger, partnere og interessenter i 8 uger. I høringsperioden er der indkommet 13 høringssvar, som overvejende er positive og indeholder forslag til få tilføjelser og forslag til konkrete outdoor aktiviteter.

Forvaltningen foreslår på baggrund af de indkomne høringssvar, at Outdoorstrategien godkendes med en tilføjelse om, at den også skal være med til at fremme erhvervsturisme og bosætning samt at Bønstrup Sø i Vamdrup udpeges som et hotspot.

Desuden udarbejdes der en beskrivelse af strategiens hotspots og dette vedlægges som et bilag til strategien.

Forvaltningen foreslår også, at der udarbejdes et kort høringssvar til de indkomne forslag og såfremt de foreslåede aktiviteter ikke kan realiseres under Outdoorstrategien oplyses det, at kommunen søger at realisere dem gennem andre samarbejder, som f.eks. centerby- og landsbysamarbejdet eller øvrige projekter.

Outdoorstrategien understøtter bl.a. fokusområdet "Oplevelser i det fri" i miljøpolitikken og er samtidig et integrerende element mellem kommunens mange strategier og politikker inden for sundhed, det sociale område, handicapområdet, bosætning, turisme, natur m.m.

Sagen behandles i

Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at Outdoorstrategien godkendes.

Sagsfremstilling

I høringsperioden er der indkommet 13 høringssvar, som overvejende er positive og indeholder forslag til få tilføjelser og forslag til konkrete outdoor aktiviteter.

Destination Lillebælt tilkendegiver, at det er et rigtigt godt og spændende arbejde Kolding Kommune har igangsat. *Destination Lillebælt* foreslår, at det i strategien gøres mere synligt, at den også skal medvirke til at skabe større sammenhæng mellem turismeudvikling og den kommunale planlægning og udvikling af oplevelsesområder. *Destinationen* siger også, at dette bør ske ved øget samarbejde mellem erhvervet og Kolding Kommune gennem eksisterende netværk og nye partnerskaber.

Funky Monkey Park og Kolding Turismeforening ved Søren Madsen opfordrer til de samme tilføjelser i strategien. Forvaltningen synes, det er konstruktive forslag og foreslår derfor, at de ønskede tilføjelser imødekommes – de kan ses med rød tekst i strategien, der er vedlagt som bilag 1.

Søren Madsen, Partnerskabssamarbejdet bestående af Hotel Kolding Fjord, Koldingegnens Efterskole og Houens Odde Spejdercenter på Drejens Halvø, StenderupHalvørådet og Landbomuseet Kolding efterlyser hotspotbeskrivelserne i strategien.

For at holde tekstmængden i strategien nede har forvaltningen i første omgang valgt ikke at beskrive de enkelte hotspots i strategien. Det er med høringssvarene blevet tydeligt, at der er behov for at beskrive differentieringen af de enkelte hotspots. Forvaltningen foreslår derfor dette tilføjes strategien som et bilag.

Søren Madsen synes desuden, at der er meget fokus på kultur, natur, ro og respekt i strategien og peger på, at der også bør være plads til mere intensive naturoplevelser. Det kunne f.eks. være i Hylkedalen og Seest Fritidslandsskab.

Forvaltningen er enig i, at der også skal være hotspots, hvor der er plads til mere actionprægede aktiviteter og dette er imødekommet lige præcis i potentialebeskrivelserne af Hylkedalen og Seest Fritidslandsskab, idet det under disse to lokaliteter er anført; at der er plads til action med social dimension i Hylkedalen og action med støj i Seest Fritidslandsskab.

Søren Madsen har også en opfordring til kommunen om at vælge et andet skilte-design i det åbne land, især set i lyset af, at vi er Design by/kommune. Et ønske om tydelig skiltning i det åbne land skal vejes op mod genkendelighed, kontinuitet og landskabelige hensyn. Der er desuden i handleplan 3 om synlighed peget på, at der skal udarbejdes en ny designmanual for skiltning i forhold til oplevelser og ruter.

Centerbysamarbejdet i Lunderskov har bemærket, at Drabæks Mølle er med i Outdoorstrategien som et hotspot. De vil derfor tilføje denne oplysning i den nye borgerplan for Lunderskov. Forvaltningen vil i udmøntningen af strategien arbejde for at sikre, at mulige synergier mellem outdoorstrategien og borgerplanerne for alle tre centerbyer realiseres.

Vamdrup Byforum har fremsendt en beskrivelse af de seneste og planlagte tiltag ved Bønstrup Sø og har et forslag om at området medtages som et hotspot i Outdoorstrategien. Der peges bl.a. på, at der arbejdes på at sikre stiadgang hele vejen rundt om søen og der er sat undersøgelser i gang med henblik på at genskabe Bønstrup Sø som badesø. Forvaltningen anbefaler, at forslaget om at gøre Bønstrup Sø til et hotspot imødekommes.

Landbomuseet Kolding tilkendegiver, at de er meget interesseret i at samarbejde med Kolding Kommune om udviklingen af museet og Harte Skov.

Kajakgården kommer i sit høringssvar med helt konkrete forslag til udviklingen af hotspot "Fjorden og kystlandskabet" samt "Harteværket og Kolding Å". Det drejer sig f.eks. om etablering af kystnære faciliteter og overnatningsmuligheder, flere isætningssteder i Kolding Å, at udnytte åen til guidede ture med storytelling, natur, kultur, historie m.m.

Forvaltningen vil nærmere vurdere de indkomne forslag og med henblik på at realisere dem, dele ideerne med Naturstyrelsen, Trekantområdet, Oplevelsescenter Harteværket, Destination Lillebælt og Naturpark Lillebælt. Ideerne vil i øvrigt indgå i arbejdet med en strandpotentialeplan for Kolding Kommune.

Jens T. Vejstrup har fremsendt forslag om, at der etableres en sti gennem Kolding Ådal fra Ringgaden til Lunderskov. Forvaltningen oplyser, at der p.t. ikke er planer om flere stier i dette område netop nu, men at man løbende vil søge at finde midler til realisering af stier, der kan binde det rekreative stinet i Kolding Ådal mere sammen.

Stig Friis fra Bjert ønsker en ny stiforbindelse på Skamlingsbanken. Forvaltningen kan oplyse, at dette bliver realiseret med Udviklingsplanen for Skamlingsbanken.

Helle Nygaard-Lund fra Vamdrup stiller forslag om, at der etableres ridestier, der kan binde Fovslet Skov og Svanemosen sammen samt at eksisterende stier i Fovslet Skov udbedres, således at belægningen er egnet til ridning. Der er også ønske om et shelterområde med små hestefolde.

Forvaltningen kan oplyse, at Outdoorstrategien ikke indeholder stiprojekter netop i dette område, men at man vil være opmærksom på forhold, der kan fremme en realisering af nye stier og ruter i området. Dette vil være i samarbejde med Naturstyrelsen, der ejer store dele af Fovslet Skov og Svanemosen.

Dansk Vandrelaug, Kolding gør opmærksom på, at Kløverstierne bør afmærkes således, at det er muligt at bruge dem i begge retninger. Forvaltningen er opmærksomme på dette problem og har planer om at gøre afmærkningen bedre i 2017. Vandrelauget opfordrer til at strategien kommer til at indeholde en sammenhængende vandreroute fra Lillebælt via Kolding til Hærvejen samt at der genetableres en række gamle skole- og kirkestier.

Forvaltningen kan oplyse, at Outdoorstrategien allerede indeholder planer om at etablere en oplevelsesrute fra Hejls Nor til kommunegrænsen til Vejen – den såkaldte Kongeåsti, der vil imødekomme ønsket fra Vandrerlauget.

Opsummerende betyder de indkomne høringssvar, at Forvaltningen foreslår følgende tilretninger og handlinger:

- Det indføres i strategien, at den også skal være med til at fremme erhvervsturisme og bosætning.
- Bønstrup Sø i Vamdrup udpeges som et hotspot i strategien.
- Der udarbejdes en beskrivelse af strategiens hotspots og dette vedlægges som et bilag til strategien.
- Der udarbejdes et kort høringssvar til de indkomne forslag og såfremt de foreslåede tiltag og aktiviteter ikke kan realiseres under Outdoorstrategien oplyses det, at kommunen søger at realisere dem gennem andre samarbejder.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Forslaget indstilles til godkendelse.

Bilag

Outdoorstrategi_Strategitekst_dec_2016_endelig politisk behandling

Outdoorstrategi_bilag_steder_dec_2016_endelig politisk behandling

Handleplan Outdoorstrategi 1 steder_endelig politisk behandling

Handleplan Outdoorstrategi 2 ruter_endelig politisk behandling

Handleplan Outdoorstrategi 3 synlighed_endelig politisk behandling

Handleplan Outdoorstrategi 4 partnerskaber_dec_2016_endelig politisk behandling

Punkt 5: Bæredygtig by

16/12194

Resumé

By- og Udviklingsforvaltningen ønsker at samle eksisterende grønne projekter, blandt andet Grøn Butik og Grøn Institution, som er forbeholdt en på forhånd defineret målgruppe, og overføre projekterne til et nyt, bredt funderet projekt, nemlig Bæredygtig By.

Projektet har fokus på at skabe bæredygtig udvikling og merværdi for alle borgere i kommunen. Der vil være fokus på at borgere inddrages, der hvor de har kompetencer og interesse for det.

Det er på baggrund af erfaringer om, at ordet *Bæredygtighed* er gået fra at være et lidt elitært og svævende begreb, forbeholdt moderne grønne kommuner, særligt ansvarsbevidste virksomheder og græsrodsbevægelser, til at være et tema, som de fleste danskere har en mening om, og interesserer sig for. De fleste danskere har erkendt, at også deres helt personlige fodspor gør en forskel.

Lokale kommuneprojekter som Kulturnattens Grønne Gade understreger i høj grad tendensen; Mange borgere vil gerne gøre en forskel og vil gerne bidrage til udvikling af deres by. Det kan enten være som hjælper til arrangementer eller i forbindelse med indretning af byrum m.v. Især sidstnævnte kommer til udtryk gennem samarbejde med studerende fra Designskolen, SDU m.fl.

Et redskab til at møde borgerne i øjenhøjde, er en såkaldt "Dialog-container", som skal indrettes som et åbent og imødekommende mødested, et sted, som inspirerer til møder på tværs, som kan sætte nye projekter i gang og give grobund for nye spændende synergier.

Containeren vil, i starten, blive placeret i Campusområdet, hvor der er stor interesse for at være med til at udvikle projekter og deltage i aktiviteter, der ikke hører hjemme på et specifikt uddannelsessted, men som er på "neutral grund" og dermed fysisk er placeret lige midt i mellem uddannelsesstederne.

Med containeren vil forvaltningen signalere "mindre forvaltning, mere borger". I dette anderledes møde med borgerne på egen hjemmebane, kan der i højere grad skabes begejstring, ejerskab og nye idéer.

Containeren flytter rundt, afhængigt af, hvor der er brug for dialog, styrkelse af et projekt, eller tilsvarende.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund:

Grøn Butik har nu eksisteret i 16 år, og har haft drift med miljøhensyn som vigtigste mål. De seneste år har butikker og styregruppe arbejdet på at tilpasse konceptet, så der kom mere fokus på kommunikation og branding for butikkerne. Det er delvist lykkedes, og flere butikker ytrer, at det er derfor, de er medlemmer – mere end det egentlig er for at spare på driften. Det kan dog være en udfordring at finde på emner til den årlige kampagne, da midlerne er små og engagementet fra butikkerne opleves som forholdsvis begrænset. Handelsrådet har, som væsentlig samarbejdspartner, ligeledes et ønske om at Grøn Butik skal fornys.

Ovenstående udfordring har resulteret i tanker om en generel omlægning af flere af forvaltningens grønne projekter, herunder også Grøn Institution og Grøn Gade. Hensigten er at nå bredere ud til borgerne, end dem vi hidtil har nået med projekter som er rettet specifikt mod ovennævnte målgrupper.

Derfor foreslås et nyt koncept, nemlig Bæredygtig By.

Erfaringerne og netværkerne fra ovennævnte projekter bæres med over i det nye koncept, og udvides, så det ikke kun handler om butikker eller institutioner, men om alle borgere i Kolding Kommune; Alle, der gerne vil bidrage til eller være ambassadører for en bæredygtig udvikling.

Politiske fokusområder og strategiske indsatsområder:

Bylivsstrategiens mål er at ”Flere bruger byen. Flere opholder sig længere i byen. Flere bor i byen”. Visionen er, at ”vi sammen designer muligheden for et bedre liv gennem iværksætter, social udvikling og uddannelse”.

Både mål og vision vil blive understøttet med det nye koncept.

Nedenstående politiske fokusområder understøttes desuden af konceptet:

Udvikling af pladser og grønne områder (Teknik)

Byernes grønne mødesteder (Plan- og Bolig)

Byens blå og grønne rum (Miljø)

Mødesteder og midlertidighed (Kultur)

Projektet har ligeledes flere elementer fra designtænkningen og dermed Kolding som Designby, blandt andet ved at flytte aktiviteter ud fra forvaltningen, og ved at åbne op for projekter og aktiviteter, der ikke er styret indefra, men kommer udefra.

Det nye koncept:

I stedet for at konceptet bæres af butikkerne og deres kontingent, løsrives det, så det tager udgangspunkt i borgerne og byen.

Idéen er at gennemføre projekter af større og mindre karakter, hvor det er de relevante aktører, der deltager. På den måde kan projekter målrettes til bestemte aktører og steder, i stedet for at skulle favne alle butikker på én gang.

Ud over erfaringer fra de grønne butikker skal projektet bygge videre på de erfaringer, der er gjort de sidste par år, i forbindelse med blandt andet Grøn Gade på kulturnatten, hvor mange frivillige har vist lyst til at bidrage og deltage. Der har desuden været positive tilkendegivelser fra besøgende. Der har været samarbejder med de studerende, uddannelsessteder, erhverv m.v., som hver især har deres egne ideer og motiver for at bidrage til bæredygtig udvikling. Det foreslås at bygge videre på det.

Det foreslås, at konceptet starter som et 3-årigt projekt, der efter endt projektperiode overgår til drift.

Projektstart: november 2016.

De bærende elementer for projektet er:

Bæredygtighed – mest mulig samfundsværdi

Borgernes projekter - mere borger, mindre forvaltning

Dialog Container:

Fundamentet/udgangspunktet for Bæredygtig By bliver Dialog Containeren. Formålet med Dialog Containeren er at flytte forvaltningen mere ud til borgerne. Borgerne inviteres til at deltage i, og selv udvikle aktiviteter/projekter, med base i en central lokalitet.

Containeren bliver et såkaldt ”3. mødested”, hvor folk med forskellig baggrund og interesser mødes, og nye relationer og synergier opstår.

Projektet startes i november 2016. Der arbejdes på at etablere et samarbejde med Hansenberg omkring bæredygtig ombygning af containeren, således at den kommer til at udgøre et mødested. I forbindelse med ombygningen (isolering, vægge, gulve m.v.), arbejdes der med genbrug af byggeaffald fra projektet Bedre Brug af Byggeaffald. Der kan i den sammenhæng også arbejdes med uderummet (terrasser, blomsterkasser, krydderi-bede, m.v.)

Containeren forventes at starte med en placering ved SDU, hvor den primært indrettes og benyttes af de studerende. En invitation til de studerende/øvrige borgere om at være medbestemmende om navngivning af containeren, bliver et af de første tiltag omkring borgerinddragelse.

Projektlederen for Bæredygtig By vil stå til rådighed med at facilitere aktiviteter/møder og igangsætte projekter med udgangspunkt i containeren.

Forslag til aktiviteter i Dialog Containeren fra Studiebykoordinatoren, (ansat ved Studieby Kolding, et samarbejde mellem SDU, IBA, Designskolen Kolding, UC samt Kolding Kommune):

- Vi inviterer virksomheder med bæredygtighedsfokus til at sælge.

- Audio-visuel installation i og uden for containeren til lysfestivalen. Vi får en gruppe studerende til at udvikle en audio-visuel installation med fokus på bæredygtighed.
- Repair/remake-event. F.eks. kan studerende lære at reparere deres cykel, taske, tøj eller telefon. Forskelligt tema hver uge.
- Lær at dyrke dine egne krydderurter.
- Lær at bygge dine egne palle-møbler osv.
- Invitere byens studenterforeninger og unge kulturagenter til at lave events, f.eks. Den Gyldne Booking.
- Pop up musik-oplevelser med lokale musikere.
- Bytte-festivaler.
- Digteoplæsninger med unge kunstnere.
- Entreprenørevents - med fokus på bæredygtighed.
- Gratis Yoga-undervisning.
- Filmaftener.
- Tegneklubber.
- Fredagsbar.
- Mini-festivaler (musik, kunst, workshops).

Containeren kan flytte placering, når der fx er aktiviteter andre steder i byen, hvor det kan være relevant at have en base.

Kort om de første delprojekter:

Grøn Butik Energitjek:

Alle butikker har mulighed for at købe energitjek (prisen skal fastsættes).

Grøn Gade:

Baseret på erfaringerne fra Grøn Gade på Kulturhatten i 2014, 2015 og 2016 laves tilsvarende arrangementer. Eventuelt i mindre skala, men til gengæld hyppigere arrangementer. Disse er baseret på inddragelse af forskellige aktører, der hovedsageligt bidrager frivilligt.

Idéer: Lokale foreninger arrangerer marked med genbrug/økologi/lokale råvarer som tema, genbrugsværksted, pimp din cykel, genbrugscafé, foredrag, happenings rundt i byen, fællesspisning, byhaver, byttemarked, etc.

Jo flere borgere/interessenter, der inddrages, jo flere projekter.

Konkret idé kunne være at lave en lille grøn oase ved Tombolapladsen (pladsen mellem Rendebanen/Søndergade/Helligkorsgade), fx i forbindelse med andre events i bymidten.

Projekter fra studerende:

Studerende inviteres til at indtage byens rum. Dette faciliteres, og der kan laves forskellige initiativer for at opfordre til dette.

Suppevogn:

I 2016 eksperimenteres med en suppevogn, der placeres centrale steder i Kolding, Christiansfeld, Vamdrup og Lunderskov. Der produceres suppe af restemad, hvor der laves aftaler med fx supermarkeder, cafeer m.v. Dette sker i et internt samarbejde i By- og Udviklingsforvaltningen, mellem Miljø og Renovationen.

Grønt uderum ved Pakhuset:

I samarbejde med Pakhusets lejere, Peter Larsen Kaffe og Kolding Havn eksperimenteres med brugen af inderhavnen som uderum. I første omgang langs pakhuset. Dette igangsættes i efteråret 2016 med henblik på at have det første forsøg klar til foråret 2017.

Her et lille forsøg med pallemøbler ved Vejerboden, nu Kaffebod.

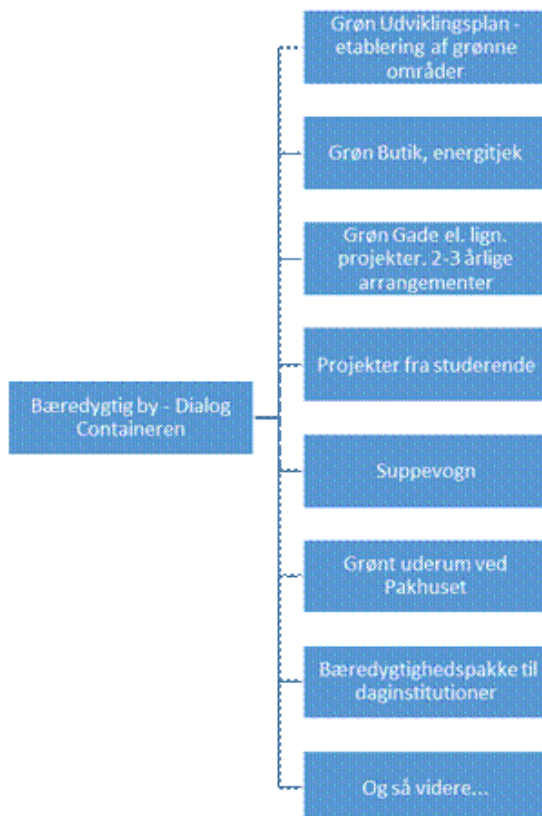
Bæredygtighedspakke til institutioner:

Der udarbejdes en 10 dages færdigpakke med tema om bæredygtighed til kommunens daginstitutioner. Første institution kører forløbet i efteråret 2016.

Nyttehaven:

Der arbejdes med urban gardening på et relevant areal. Forvaltningen har allerede indhentet undersøgelser og erfaringer fra andre byer, der viser, at studerende formentligt er for unge og har for travlt med andre interessefeltter til at ville dyrke haver. (Undtaget er måske studerende, der bor i en længere periode i ungdomsboliger). Derfor skal der findes målgrupper og områder tættere på byen og de lejligheder, hvor de lidt mere ”satte” studerende/unge bor, samt områder, hvor der bor ældre borgere uden adgang til egen have.

Herunder er en grafisk fremstilling af projekterne:

Organisering:

Projektet styres fra By- og Udviklingsforvaltningen og inddrager øvrige forvaltninger, hvor det giver mening. Derudover inddrages en række aktører. Studiebykoordinatoren deltager i projektet.

Partnere/aktører:

Nogle aktører kan være med i det overordnede arbejde som en del af koordinationsgruppen, andre er med på projektniveau. De fleste vil være med på projektniveau.

Butikker:

Tilmelder sig som ambassadører. Dvs. de har ingen betaling, og de får heller ikke nogen direkte leverance. Som ambassadører bliver de involveret, når der er projekter/aktiviteter, som kan være relevante for dem. I det øjeblik de deltager i en aktivitet/projekt, forpligter de sig til at medvirke aktivt. Når de medvirker i en aktivitet/projekt, får butikken et diplom, el.lign.

Studerende:

Tilmelder sig som ambassadører eller frivillige. Samme forudsætninger som butikkerne. De deltager, når der er projekter/aktiviteter, de ønsker at deltage i. Eller når de selv ønsker at igangsætte nogle aktiviteter. De får diplom el.lign. når de har bidraget.

Virksomheder:

Kan være partnere og sidde med i koordinationsgruppen. Så er de, på lige fod med Kolding Kommune, med til at definere opgaverne, og forpligter sig i form af ressourcer eller økonomi. De kan også være med fra projekt til projekt.

Visit Kolding:

Er eventuelt interesseret i at have aktiviteter fra Visit Kolding i containeren.

Fonden Glad:

Har netop indledt samarbejde med Visit Kolding. De leder p.t. efter et projekt, hvor de håber at kunne indrette/bygge/anlægge. De vil derfor være en oplagt samarbejdspartner og kan medvirke til vedligehold af fx grønne områder og lignende.

Økonomi:

Den økonomi, som Kolding Kommune har brugt på Grøn Butik og Grøn Institution, flyttes nu over på Bæredygtig By. Medlemsbetalingen fra butikkerne bortfalder. Kolding Kommunes fundraiser er behjælpelig med at se på, om der er mulighed for at skabe funding til projektets igangsættelse. Derudover laves der aftaler på projektniveau, hvor Handelsrådet, BlueKolding, EWII m.v. kan være potentielle partnere.

Projektlederressourcer fra Grøn Butik og Grøn Institution konverteres til projektet.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 6: Spildevandsplantillæg - nyt boligområde Eltang

16/19631

Resumé

Kolding Kommune har lavet en lokalplan nr. 0541-11 for et nyt boligområde syd for Eltang.

Området ønskes separatkloakeret således, at spildevand tilsluttes spildevandsforsyningens kloak og regnvand håndteres lokalt i området som åbne render og bassiner.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at forslag til tillæg nr. 17 til Kolding Kommunes spildevandsplan 2012 – 2019 godkendes til fremlæggelse i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til tillæg nr. 17 til Kolding Kommunes spildevandsplan 2012 – 2019 er udarbejdet for at separatkloakere et nyt boligområde ved Drejens.

Spildevandet fra boligerne ønskes håndteret på traditionel vis med BlueKolding som aktør, og regnvandsdelen ønskes håndteret lokalt i et privatfælles system ejet og drevet af grundejerne.

Spildevandsplanen tager udgangspunkt i Kolding Kommunes målsætning om at klimatilpasse ny byudvikling.

Regnvandshåndteringen vil ske i regnvandsbede og bassiner, som skal skabe naturprægede fællesarealer til glæde for beboerne, og samtidig tilskynde at tilbageholde nedbøren på egen grund. Anlæggene vil blive etableret af Kolding Kommune og køberne af storparcellerne, og efterfølgende vil ansvaret for drift og vedligeholdelse blive overdraget til et privat fælles regnvandslaug.

Spildevandsplanforslaget vil blive fremlagt i 8 ugers offentlig høring fra den 7. december 2016 til den 1. februar 2017.

Efter endt høring vil spildevandsplantillægget og eventuelle høringssvar blive forelagt Byrådet til endelig vedtagelse.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Bilag

Forslag - Spildevandsplantillæg 2012-17 - Nyt boligområde ved Eltang

Punkt 7: Fjernvarmeforsyning ved Eltang lokalplan 0541-11

16/15110

Resumé

TREFOR Varme A/S har udarbejdet projektforslag til fjernvarmeforsyning til ny boligudstyknig i henhold til lokalplan 0541-11 ved Eltang.

Projektforslaget er udarbejdet på foranledning af Kolding Kommune, som har ønsket udstykningen fjernvarmeforsynet.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at projektforslaget godkendes.

Sagsfremstilling

TREFOR Varme A/S har udarbejdet projektforslag til fjernvarmeforsyning til ny boligudstyknig i henhold til lokalplan 0541-11 ved Eltang.

Projektforslaget er udarbejdet på foranledning af Kolding Kommune, som har ønsket udstykningen fjernvarmeforsynet.

I henhold til varmforsyningsloven og projektbekendtgørelsen skal kommunen forinden godkendelse af et projekt lave en samfundsøkonomisk, energimæssig og miljømæssig vurdering. Kommunen skal sørge for at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

Projektområdet er planlagt udviklet over to etaper på samlet 160 boliger af forskellige typer. Etape 1 omfatter 60 boligenheder, etape 2 100 boligenheder.

Med henblik på at reducere risikoen forbundet med, at det samlede projektområde ikke udvikles fuldt ud, etableres der i forbindelse med etape 1 et midlertidigt decentralt varmereproduktionsanlæg med kapacitet til forsyning af etape 1. Når etape 2 påbegyndes, erstattes varmereproduktionsanlægget af en distributionsledning fra bestående fjernvarmeforsyningsområde til forsyning af det samlede projektområde. Etape 2 forventes påbegyndt i 2024.

Varmeforsyningen til etape 1 er baseret på indfyring med træpiller og etableres med 100% spidslastkapacitet. Efter påbegyndelse af etape 2 varmforsynes projektområdet med fjernvarme fra bestående fjernvarmesystem, som i overvejende grad forsynes fra TVIS. Varmeleverancen fra TVIS produceres hovedsageligt på Skærbækværket, der fra 2017 idriftsætter nye produktionsanlæg, hvorefter brændselsanvendelsen primært omfatter træflis.

Projektforslaget er lavet som alternativ til referencen, som er individuel opvarmning baseret på en standard luft-til-vand varmepumpe.

Energimæssigt forventes det samlede projektområde at have et nettovarmebehov på 263 MWh/år for etape 1 og 339 MWh/år for etape 2, i alt 602 MWh/år.

De økonomiske analyser er lavet som en beregning af nutidsværdien over en 20-årig periode med en kalkulationsrente på 4% i henhold til Energistyrelsens vejledning.

Der er lavet en følsomhedsanalyse for projektets økonomi, hvor der er beregnet for udsving på op til +/- 20%. Selskabsøkonomisk er projektet robust overfor afvigelser. Kundeøkonomisk og samfundsøkonomisk er projektet især følsomt over for projektudvikling og vil ved en lav projektudvikling få negativt fortegn og vil ikke længere have værdi for samfundet i forhold til referencen.

Den samfundsøkonomiske værdi af projektet er beregnet til 1%, hvilket er meget lavt. For at få et positivt samfundsøkonomisk resultat, er det afhængigt af, at projektet opnår en fjernvarmetilslutning som forventet, hvor min. 144 ud af 160 boliger skal tilslutte sig. Er der færre end 144 boliger, der tilslutter sig fjernvarmenettet, vil der ikke længere være en samfundsøkonomisk gevinst ved projektet.

Da grundene ved Eltang sælges således, at de allerede er klargjort til fjernvarme med nedlæggelse af rør og stikledninger til boligen – prisen for dette er lagt oven i prisen for grunden – forventes der at være en høj tilslutning til fjernvarmenettet.

Den selskabsøkonomiske værdi af projektet er beregnet til 16% p.a. og er robust overfor risikoen for lav tilslutning til fjernvarmenettet, hvilket vil sige, at selv med et udsving på 20%, vil der være en selskabsøkonomisk fordel. Projektet belaster dermed ikke selskabets bestående kunder. Ifølge hvile-i-sig-selv princippet kommer en selskabsøkonomisk fordel kunderne til gode i form af billigere varmepriser.

Kundeøkonomisk vil projektet give en beregnet fordel på 2% p.a., hvilket svarer til en årlig besparelse på ca. kr. 126,- i forhold til referencen, og giver således ikke en nævneværdig økonomisk gevinst for den enkelte kunde.

Miljømæssigt vil projektforslaget skabe både en forøgelse og en reduktion af påvirkningerne. Beregningerne viser, at projektforslagets realisering vil reducere luftemissionen for så vidt angår CO₂ og SO₂, hvorimod NO_x- og partikelemmissionen vil forøges.

Der forventes ikke behov for arealafståelse i forbindelse med realisering af projektforslaget, da fjernvarmeledningsanlægget anlægges i offentlige og/eller fælles arealer.

Projektforslaget vil skabe værdi i form af forsyningsikkerhed, minimum af vedligeholdelse i form af service og driftsomkostninger og vil skabe komfort til den enkelte boligejer.

Projektet er blevet miljøscreenet i forhold til evt. VVM-pligt, og der er truffet afgørelse om ikke-VVM-pligt.

Tidsplan

Etape 1, som omfatter ca. 60 boliger af i alt 160 boligenheder, forventes påbegyndt 2017 og færdigudvikles over en 7 årig periode.

Etape 2, som omfatter ca. 100 boliger, forventes påbegyndt 2024 og færdigudvikles over en 7 årig periode.

Høring

Projektforslaget har været i intern høring i 2 uger og ekstern høring i 4 uger hos Dansk Gas Distribution (DONG Energy) og Energinet A/S. Der er ikke indkommet bemærkninger til projektforslaget.

Lovgivning

Projektforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med og i henhold til:

- Bekendtgørelse af lov om varmforsyning LBK nr. 1307 af 24. november 2014
- Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg BEK nr. 825 af 24. juni 2016
- Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet, Energistyrelsen, april 2005 (delvis revideret 2007)
- Tillægsblad om kalkulationsrente, levetid og reference, Energistyrelsen 12. juni 2013
- Forudsætninger for samfundsøkonomiske analyser på energiområdet, Energistyrelsen 25. april 2016

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 8: Succeskriterier Halvøkoordinator

16/7956

Resumé

Stenderup Halvøråd har i perioden 2016-2017 ansat en Halvøkoordinator (landsbykoordinator) med bevilling fra Kolding Kommunes budget 2016 og 2017.

Landsbykoordinatoren skal bidrage til løsning af en mangfoldighed af opgaver, herunder praktiske opgaver, kreativ idé-udvikling, markedsføring af arrangementer m.v.

Miljøudvalget ønsker at evaluere på ordningen efter 1 år. Der er udarbejdet forslag til succeskriterier, som skal danne baggrund for evalueringen.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at succeskriterierne for landsbykoordinatoren tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet har på budget 2016 og 2017 afsat 175.000 kr. årligt til ansættelse af landsbykoordinator på Stenderup Halvøen.

Miljøudvalget ønsker at evaluere på ordningen efter 1 år, og af budgetnoter 2017, fremgår det, at by- og udviklingsdirektøren pålægges i forbindelse med en positiv evaluering af landsbykoordinator-ordningen på Stenderuphalvøen, at fremlægge en model for ordningens udbredelse til andre områder i kommunen. Dette arbejde skal sikres i dialog med landsbyforum, ligesom en liste med mulige nye lokalområder til en landsbykoordinator-ordning også skal udarbejdes.

Modellen skal indeholde bud på finansiering af ordningen og forelægges miljøudvalget, så et forslag kan indgå rettidigt i forhold til budgetforhandlingerne for 2018.

For at kunne evaluere på ordningen, er følgende succeskriterier blevet udarbejdet i samarbejde mellem halvørådet, og formanden for Kontaktforum:

Følgende er specifikke succeskriterier for Stenderup Halvøen. Tilsvarende vil andre landsbyer have specifikke succeskriterier, som er målrettet udfordringen det pågældende sted:

- Der ansættes halvøkoordinator i sommeren 2016
- Afvikling af årsmøde den 27. oktober 2016 - herunder sikre positiv omtale af projektet, fremvise resultater, som kan kopieres til andre landsbyer
- Etablering af hjemmeside og app
- Målbar omtale i medierne
- Der arbejdes mod en bæredygtig halvø (lokale/økologiske råvarer, stiforbindelser, bæredygtige boligformer, fællesskaber og inddragelse af borgere m.v.)
- Der arbejdes for øget trivsel på halvøen (øget turisme, øget boligmuligheder, skoler, stiforbindelser m.v.)

Følgende er kriterier, der umiddelbart kan overføres til andre landsbyer:

- Styrke samarbejdet mellem de to landsbyer på halvøen (eller to nabolandsbyer i det hele taget)
- Bidrag til en ajourført udviklingsplan. Udviklingen af selve udviklingsplanen, skal ske i tæt samarbejde med Kontaktforum, der har visioner og erfaringer med at udarbejde udviklingsplaner.
- Der sikres koordinering med formanden for Kontaktforum og Kontaktforums forretningsudvalg gennem Halvørådets to valgte repræsentanter, som begge er frivillige lige som resten af Kontaktforums medlemmer.
- Koordinatoren skal styrke det lokale, frivillige arbejde i landsbyen

Når evalueringen foreligger, vil det være i form af en status på de ovenstående succeskriterier. Såfremt evalueringen falder positivt ud, vil den blive opsummeret til en model for eventuel udbredelse til andre landsbyer i kommunen.

Evalueringen vil blive forelagt udvalget i foråret.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 9: Udkast til "Grøn Generationsstrategi"

13/16066

Resumé

Udkast til Kolding Kommunes "Grøn Generationsstrategi" er udarbejdet med baggrund i Kolding Kommunes deltagelse i projekt Grøn Generation.

Projekt Grøn Generation er et projekt, der har til formål at bidrage til udvikling af et bæredygtigt samfund via uddannelse.

Projektet løber fra januar 2014 og fire år frem. Målet med projektet er at engagere 9 kommuner i at udvikle kommunale strategier til fremme af uddannelse for bæredygtig udvikling og dermed Grønne Generationer.

Projektet tager afsæt i de eksisterende strukturer og initiativer til fremme af bæredygtig udvikling med henblik på at skabe lokale arenaer i kommunerne, der bidrager til styrket Uddannelse for Bæredygtig Udvikling.

Sagen behandles i

Børne- og Uddannelsesudvalget 14/11 2016, Miljøudvalget 5/12 2016, Byrådet 19/12 2016.

Forslag

Børne- og uddannelsesdirektøren foreslår,

at udkast til "Grøn Generationsstrategi" godkendes, og

at det pålægges hhv. Børne- og uddannelsesdirektøren og By- og udviklingsdirektøren at udpege repræsentanter til implementeringsgruppen.

Sagsfremstilling

Byrådet gav på møde 30. september 2013 (bilag) tilsagn om deltagelse i projekt Grøn Generation.

Den lokale arena i en kommune udgøres af offentlige og private interessenter rundt om skolerne. Interessenterne skal sammen udvikle en kommunal "Grøn Generationsstrategi", der styrker Uddannelse for Bæredygtig Udvikling.

Som direkte involverede i hver af de 9 kommuner, der deltager i projektet, er et team på to medarbejdere, der repræsenterer dels en forvaltning med engagement i bæredygtig udvikling og dels en forvaltning med engagement i børn og unges uddannelse. Fra By- og Udviklingsforvaltningen, Afd. for Klima- og Bæredygtighed, deltager Merete Valbak, som den ene repræsentant, og fra Børne- og Uddannelsesforvaltningen, Skoleområdet, deltager Jørn Chemnitz, som den anden repræsentant.

Strategien

Grøn Generationsstrategien skal sikre, at børn/unge i alderen 0 – 18 år og det pædagogiske personale bliver bevidste om bæredygtighedsbegrebet, så de på videnskabelig baggrund får mulighed for at træffe bæredygtige valg og bliver i stand til at deltage i den offentlige debat som kompetente borgere. Intentionen er, at Grøn Generationsstrategien skal bidrage til udviklingen af bæredygtige samfund i lokalt og globalt perspektiv.

Strategien er bygget op over følgende fire fokusområder, der skal guide indsatsen:

- Lokale bæredygtighedsproblematikker
- Tværgående samarbejde
- Innovativ bæredygtighedsundervisning
- Formidling og debat

Strategien findes som bilag til dagsordenspunktet.

Med henblik på implementering af strategien anbefales det, at der på tværs af Børne- og Uddannelsesudvalget og By- og Udviklingsforvaltningen nedsættes en implementeringsgruppe med fælles ansvar for at implementere strategien.

Gruppen skal i første halvdel af 2017:

- Kortlægge allerede eksisterende aktiviteter med potentialer for samarbejde

- Udarbejde årshjul med ovenstående aktiviteter samt plan for fremdrift
- Identificere eventuelle nye projekter/aktiviteter

I forbindelse med gruppens årlige evaluering af strategien, orienteres hhv. Børne- og Uddannelsesudvalget og Miljøudvalget om aktiviteter og fremdrift.

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 14-11-2016

Forslaget indstilles til godkendelse.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Forslaget indstilles til godkendelse.

Bilag

Projekt Grøn Generation

Strategi for Grøn Generation

Punkt 10: Orientering om implementering af Prisme 2015

15/17823

Resumé

Kolding Kommune startede som pilotkommune implementeringen af økonomisystemet Prisme 2015 i oktober 2015 med driftsstart 1. november 2016. Der har i forbindelse med driftsstarten været nogle udfordringer.

Sagen behandles i

Miljøudvalget, Teknikudvalget, Plan- og boligudvalget og Kulturudvalget.

Forslag

By – og udviklingsdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Fujitsu som er leverandør af Kolding Kommunes centrale økonomisystem Prisme, forespurgte i 2015 om Kolding Kommune ville være pilotkommune på en ny version kaldet Prisme 2015. Implementeringsfasen blev igangsat i oktober 2015, med en forventning om driftstart i foråret 2016, driftsstart blev udskudt til 1. november 2016.

Det centrale økonomisystem Prisme 2015 blev sat i drift pr. 1. november 2016 med følgende moduler:

Kreditor (betaling til leverandør)

Finans (regnskab/budget)

Debitor (opkrævninger)

Indkøb

Alle moduler blev sat i drift på en gang i hele kommunen, da det ikke var muligt at starte et modul op af gangen lige som det ej heller var muligt at ”rulle” systemet ind med opstart i enkelte afdeling/forvaltning først. Det var ej heller muligt at køre sideløbende drift mellem Prisme 2015 og Prisme 2009 (den tidlige version) i en overgangsperiode.

Der har siden driftsstart den 1. november 2016, været store udfordringer i forhold til at betale leverandørfakturaer. Der har og er mange forskellige typer af fejl og årsager til, at bilag stopper i processen og ikke kan færdigbehandles, så udbetalingen til leverandøren kan ske, ligesom der er udfordringer i forhold til at få systemet til at ”tale sammen” med div. fagsystemer som eksempel forvaltningens ressourcestyringssystem Elbek & Vejrup.

I By- og Udviklingsforvaltningen har der i hele perioden været stor fokus på, at der bliver betalt fakturaer til leverandøren og borgere. Fra 1. november 2016 har økonomimedarbejderne arbejdet med behandling af fakturaer, hjulpet forvaltningens brugere samt været i den fælles hotline for hele Kolding Kommune i et forsøg på at dæmpe konsekvenserne af følgevirkningerne.

Trods det ekstra fokus, hvilket forvaltningen har på at afhjælpe følgevirkningerne, har forvaltningen, som de øvrige forvaltninger, et betydeligt antal fakturer, hvor betalingsfristen er forfaldende.

Da der forud for opstart af Prisme 2015 var en overgangsperiode, hvor det ikke var muligt at indlæse fakturere, der vil derfor være fakturer tilbage fra den 13. oktober 2016, som ikke er betalt.

Der arbejdes ligeledes med indlæsning af filer fra eksterne systemer bl.a. fra SD (lønninger), Elbek & Vejrup, KMD mfl. Udfordringerne med implementeringen af det centrale økonomisystem Prisme 2015 betyder også, at det ikke har været muligt at trække en økonomistatus over dette års forbrug siden udgangen af september.

I forhold til debtorsystemet er der ligeledes udfordringer, hvilket består i indlæsning af data. For By- og Udviklingsforvaltningen drejer det sig om ejendomsskat, P-afgifter, byggesagsgebyr, miljøgebyr og interne regninger fra Driften. Der arbejdes med løbende at løse disse udfordringer og få opkrævninger ud til de gældende tidsfrister.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt, idet sagen fremsendes til orientering i Økonomiudvalget.

Punkt 11: Konsekvenser af budget 2017, anlæg og drift for vedtagne ændringsforslag

16/7932

Resumé

Beskrivelse af konsekvenserne for miljøpolitik af det vedtagne budget 2017.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at redegørelsen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By- og Udviklingsforvaltningen sender konsekvenser af det vedtagne budget 2017.

Nedenstående ændringsforslag blev vedtaget i det vedtagne budget 2017.

Drift	2017	2018	2019	2020	Note
Vedligehold af outdoorfaciliteter (MU-S-01)	200	200	200	200	1
Kolding Ådals Klimatilpasningsprojekt, egenfinansiering (MU-S-03)	300				2
Udvikling af attraktion – Grøn/blå Søndergade (MU-S-05)	900				3
Strategiprojekt Energipark	800				4
Grøn Udviklingsplan	425	425	425	425	5
Troldhedebanen - Rum til alle		2.000			6
Troldhedebanen – markering 100 år og tilskud til projekt mere Troldhedesti	500				7
Stiforløb	250				8
Omstillingskrav på 0,3%	0	-27	-55	-82	9

Note:

1: Bevillingen giver den nødvendige mulighed for løbende vedligehold af skiltning, kort, drift af OplevKolding.dk og mindre udbygninger af de rekreative faciliteter.

2: Bevillingen giver den nødvendige egenfinansiering, så forprojekteringen kan gennemføres med start fra januar 2017, hvor det statslige Forsyningssekretariats godkendelse forventes at foreligge.

3: Bevillingen giver den nødvendige egenfinansiering til at påbegynde idefasen i samarbejde med interessenterne i Søndergade og BlueKolding. Første skridt vil være en tidsplan og aktivitetsoversigt, som forelægges politisk.

4: Bevillingen gør det muligt at foretage yderligere analyser af mulighederne for at realisere en energipark i Kolding kommune.

5: Bevillingen giver en årlig ramme til at gennemføre konkrete lokale projekter, som kan realisere en grøn udviklingsplan. Forslag til grøn udviklingsplan forelægges miljøudvalget i første kvartal 2017.

6: Bevillingen giver sammen med bevillingen i budget 2016 den samlede ramme på 4 mio. kr., som udgør kommunens egenfinansiering af anlægsomkostningerne til projektets fase 1.

Der blev ikke i budgettet afsat penge til den afledte drift, som skal være afklaret før de eksterne parter er parat til at medfinansiere. I bevillingsnoterne til budgetforliget er social- og sundhedsdirektøren i samarbejde med by- og udviklingsdirektøren pålagt at gennemgå driftsomkostningerne samt finde de fornødne midler, så projektet kan gennemføres. Denne drift, på i størrelsesordenen 1 mio. kr. årligt, vil gå fra aktiviteter på andre områder indenfor Social- og Sundhedsforvaltningen og By- og Udviklingsforvaltningen.

7: Bevillingens udmøntning aftales i miljøudvalget.

8: Bevillingen skal ses i sammenhæng med de pågående undersøgelser, som har til formål af afklare, hvordan området ved Bønstrup sø kan blive et større rekreativt aktiv for Vamdrup. Bevillingens udmøntning aftales i miljøudvalget.

9: Medfører serviceforringelser indenfor miljøpolitikken.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 12: Konsekvenser af budget 2017, anlæg og drift for ikke medtagne ændringsforslag

16/7932

Resumé

Beskrivelse af konsekvenserne for miljøpolitik af det vedtagne budget 2017 for ikke medtagne ændringsforslag.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at redegørelsen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By- og Udviklingsforvaltningen sender konsekvenser af det vedtagne budget 2017.

Nedenstående ændringsforslag blev ikke medtaget i det vedtagne budget 2017:

Drift	2017	2018	2019	2020	Note
Udarbejdelse af Strandpotentiale plan	250				1
Synergipulje til klimatilpasningsprojekter	500	1.000	1.000	1.000	2
Grøn drift af rekreative stier og oplevelsessteder tilknyttet Outdoorstrategien	300	300	300	300	3
Funding og realisering af Seest Fritidslandskab (både anlæg og drift)	500	500			4
Anlæg	2017	2018	2019	2020	Note
Funding og realisering af Seest Fritidslandskab (både anlæg og drift)	1.000	1.000			4
Hylkedalsforbindelsen: Etablere cykelforbindelse fra Funky Monkey Park gennem Seest Fritidslandskab til Kolding Ådal	3.450				5
	1.077				
Køb af projektjord til vådområdeprojekter	-915				6

Noter:

1: Forvaltningen har i samarbejde med Destination Lillebælt gennemført en kortlægning og vurdering af den nuværende standard på kommunens strande. Denne kortlægning viser, at flere af vores strande har et udviklingspotentiale og at der er behov for at opgradere basisfaciliteterne, såfremt man ønsker at gøre strandene mere attraktive for kommunens borgere samt indløse det turismepotentiale som strandene har.

Forvaltningen stillede derfor forslag om, at der på budget 2017 blev afsat de nødvendige konsulentmidler til, på baggrund af en prioritering i miljøudvalget, at konkretisere udviklingsmuligheder på 2-3 konkrete strande.

Planen blev ikke prioriteret i budgettet, men der blev vedtaget en budgetnote, som pålægger kortlægningen forelagt i miljøudvalget og teknikudvalget i 1. kvartal. Kortlægningen vil derfor blive forelagt politisk, men der vil ikke i 2017 være økonomi til at konkretisere udviklingsmulighederne på konkrete strande, med henblik på efterfølgende finansiering og funding til anlægsomkostningerne.

2: Når der laves klimatilpasningsprojekter, som takstfinansieres gennem BlueKolding, må der ikke anvendes midler til at skabe merværdi fx i form af stier, bænke, legeredskaber, beplantning m.v. Puljen skulle anvendes til at finansiere disse merværdier. Konsekvensen ved ikke at have puljen, kan være, at der ikke kan etableres merværdi i forbindelse med klimatilpasningsprojekter, eller alternativt at økonomien til merværdien skal findes ved besparelser andetsteds – eller at projekterne forsinkes, fordi der først skal afsættes midler til de rekreative elementer i en senere budgetproces.

3: Outdoorstrategien har netop været i høring og er blevet modtaget meget positivt. Formålet med Outdoorstrategien er at skabe oplevelsestilbud i det fri til alle, identificere steder med oplevelsespotentialer, skabe mødesteder, sikre tilgængelighed for alle befolkningsgrupper og være en social løftestang for sårbare grupper. Realiseringen af 4 tilknyttede handleplaner skal ske ved forskellige samarbejdsformer og partnerskaber.

På budget 2017 blev der søgt om midler til den afledte grønne drift af de rekreative stier og faciliteter, der er tilknyttet Outdoorstrategien. Den manglende bevilling vil betyde ringere vedligehold og risiko for flere klager over ufremkommelige stier pga. tilgroning, våde partier på stierne mm.

4: Forslaget skulle skabe den nødvendige kommunale medfinansiering til at kunne opnå ekstern funding fra en række fonde, som kommunen er i dialog med på 2-3 x det afsatte beløb. Herudover de nødvendige ressourcer til at videreudvikle og realisere projektet i samarbejde med det lokale foreningsliv. Den manglende prioritering betyder, at dette arbejde vil skride meget langsomt frem og mangle den medfinansiering, som den eksterne funding vil kræve.

5: Den manglende bevilling betyder, at det ikke bliver muligt at fuldende den rekreative grønne cykelforbindelse på 17 km rundt om Kolding by. Dermed bliver det heller ikke muligt at løfte tilgængeligheden af Seest Fritidslandsskab med en cykelforbindelse fra Hylkedalen til Kolding Ådal.

6: Udfordringen søges løst på anden vis.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 13: Bevillingsnoter miljøpolitik

16/7932

Resumé

Der er for Miljøpolitik nedenstående bevillingsnoter i forbindelse med budget 2017.

- Kolding strande, afdækning og markedsføring af potentiale og muligheder
- Troldhedebanen – Rum for alle
- Landsbykoordinator

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at bevillingsnoterne tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Nedenfor er oversigt over bevillingsnoterne for Miljøpolitik.

		Note
Koldings strande, afdækning og markedsføring af potentiale og muligheder	Sammen med Visit Kolding og Destination Lillebælt pålægges by- og udviklingsdirektøren at få kortlagt særkender og styrker ved Koldings mange strande. Kortlægningen skal både være grundlaget for en øget markedsføring og en bedre udnyttelse af muligheder for differentieret udnyttelse. Kortlægningen forelægges Miljøudvalget samt Teknikudvalget senest ved udgangen af 1. kvartal 2017.	1
Troldhedebanen RUM FOR ALLE	Det pålægges senior- og socialdirektøren i samarbejde med by- og udviklingsdirektøren at gennemgå driftsomkostningerne samt finde de fornødne midler hertil, således at projektet gennemføres.	2
Landsbykoordinator	By- og udviklingsdirektøren pålægges i forbindelse med en positiv evaluering af landsbykoordinator-ordningen på Stenderuphalvøen, at fremlægge en model for ordningens udbredelse til andre områder i kommunen. Dette arbejde skal sikres i dialog med landsbyforum, ligesom en liste med mulige nye lokalområder til en landsbykoordinator-ordning også skal udarbejdes. Modellen skal indeholde bud på finansiering af ordningen og forelægges Miljøudvalget, så et forslag kan indgå rettidigt i forhold til budgetforhandlingerne for 2018.	3

Noter.

1: Forvaltningen har i samarbejde med Destination Lillebælt gennemført en kortlægning og vurdering af den nuværende standard på kommunens strande. Denne kortlægning viser, at flere af vores strande har et udviklingspotentiale og at der er behov for at opgradere basisfaciliteterne, såfremt vi ønsker at gøre strandene mere attraktive for kommunens borgere samt indløse det turismepotentiale som strandene har. Kortlægningen vil blive forelagt i Miljøudvalget og Teknikudvalget i 1. kvartal. Der vil kunne træffes beslutning om hvilke strande der skal arbejdes videre med i første omgang. Men der vil ikke i 2017 være økonomi til at konkretisere udviklingsmulighederne på konkrete strande, med henblik på efterfølgende finansiering og funding til anlægsomkostningerne.

2: Social- og sundhedsdirektøren i samarbejde med by- og udviklingsdirektøren pålagt at gennemgå driftsomkostningerne samt finde de fornødne midler, så projektet kan gennemføres. Denne drift, på i størrelsesordenen 1 mio. kr. årligt, vil gå fra aktiviteter på andre områder indenfor Social- og Sundhedsforvaltningen og By- og Udviklingsforvaltningen.

3: Miljøudvalget vil blive forelagt en sag med forslag til evalueringskriterier for landsbykoordinatoren på Stenderuphalvøen – kriterier, som er udviklet i dialog med landsbyrådet. Der vil på baggrund af kriterierne blive gennemført en evaluering i 2. kvartal 2017. Denne evaluering vil danne grundlag for en indstilling om udvidelse af ordningen.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 14: Ansøgning om udgiftsneutrale anlægsbevillinger til forundersøgelser for miljøprojekter

15/13860

Resumé

Der søges om udgiftsneutrale anlægsbevillinger i 2017.

Anlægsbevillingerne omfatter to vandløbsrestaureringsprojekter jf. bekendtgørelse nr. 1019 af 29. oktober 2012 om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering og et lavbundsprojekt jf. bekendtgørelse nr. 1647 af 15. december 2015 om tilskud til naturprojekter på kulstofholdige lavbundsgrunde.

NaturErhvervstyrelsen har givet tilsagn om at dække samtlige projektkostninger.

Sagen behandles i

Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at bevillingsansøgningerne imødekommes.

Sagsfremstilling

Spærringerne i vandløbet er af Naturstyrelsen udpeget som steder, der skal sikres fri passage som et led i udmøntningen af statens vandplaner. Projektet fremmer miljøpolitikens mål om at skabe bedre og mere natur samt forbedre miljøtilstanden i vandløbene og søerne ved at gennemføre naturgenopretningsprojekter og naturpleje på de beskyttede naturarealer. Desuden understøtter det fokusområdet om mere mangfoldig natur.

Kolding Kommune har på den baggrund fået tilsagn om tilskud til at gennemføre tre forundersøgelser ved udvalgte vandløbsspærringer, rørlagte strækninger og strækninger med dårlige fysiske forhold, for at tage stilling til hvilke tiltag, der skal iværksættes for at opfylde kravet fra vandplanen. Derudover har staten givet tilsagn om tilskud til gennemførelse af et realiseringsprojekt, der tidligere er forundersøgt.

Alle undersøgelser gennemføres i løbet af 2017. Projekterne er udgiftsneutrale, idet By- og Udviklingsforvaltningen har fået tilsagn om, at Naturstyrelsen dækker samtlige projektkostninger.

By- og Udviklingsforvaltningen sender ansøgning om anlægsbevilling til forundersøgelser/realiseringer for nedenstående miljøprojekter.

De ansøgte anlægsbevillinger er udgiftsneutrale i 2017.

P. nr. 4854 Nr. Stenderup Bæk - forundersøgelse som skal beskrive mulighederne for etablering af faunapassage ved opstemmet sø

Ansøgningens bevillingsmæssige forudsætninger:

Udgift	44.000 kr.
Indtægt	44.000 kr.

Rådighedsbeløb fordeles således	Udgift	Indtægt
2017	44.000 kr.	44.000 kr.

P. nr. 4853 Gudsø Mølle Å - forundersøgelse som skal beskrive mulighederne for etablering af faunapassage ved opstemmet sø

Ansøgningens bevillingsmæssige forudsætninger:

Udgift	44.000 kr.
Indtægt	44.000 kr.

Rådighedsbeløb fordeles således	Udgift	Indtægt
2017	44.000 kr.	44.000 kr.

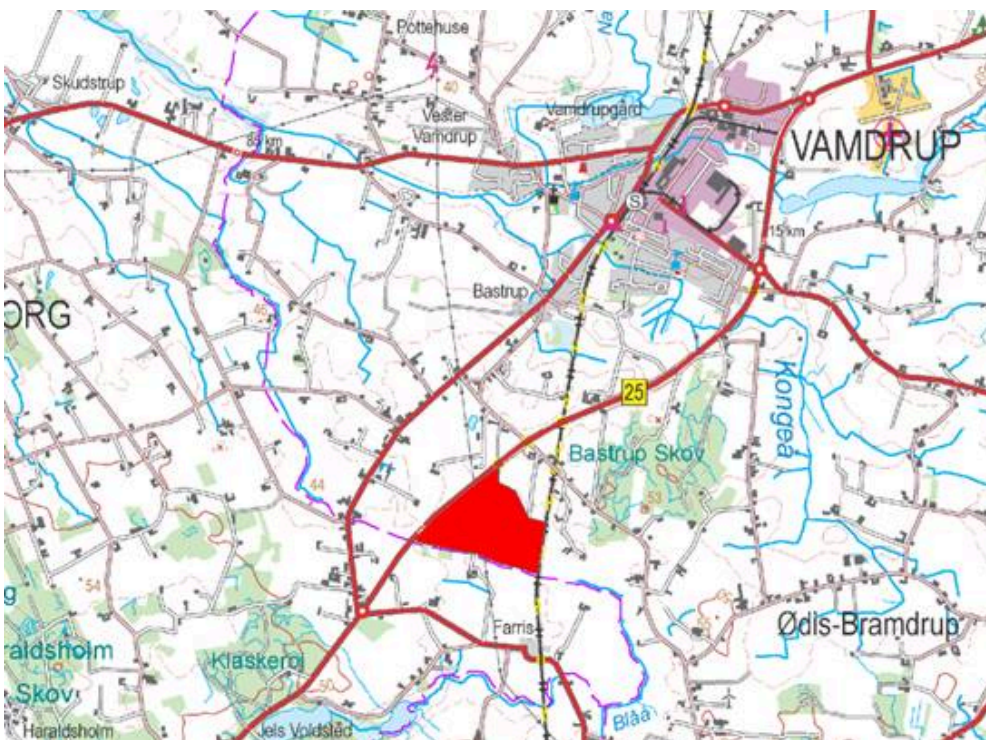

P. nr. 4852 Bastrup mose – forundersøgelse med det formål at belyse potentiale og konsekvenser af mulig udtagning af kulstofholdige lavbundsarealer

Ansøgningens bevillingsmæssige forudsætninger:

Udgift	434.000 kr.
Indtægt	434.000 kr.

Rådighedsbeløb fordeles således	Udgift	Indtægt
2017	434.000 kr.	434.000 kr.

Centralforvaltningens bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Forslaget indstilles til godkendelse.

Punkt 15: Lukket

16/405

Punkt 16: Orientering

Resumé

På mødet orienteres om nyt fra By- og Udviklingsforvaltningen inden for udvalgets område.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der kan ikke træffes beslutning under dette punkt, fordi det kun er et orienteringspunkt.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Bilag

Orientering om GravMed

Orienteringspunkt til MU - afgørelse om ekspropriation Knudsbølvej 31, 6064 Jordrup

Status for omklassificering af vandløb i tilknytning til Svanemosen.pdf

Punkt 17: Lukket

Punkt 18: Orientering fra formanden

Resumé

Orientering fra formanden.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Punkt 19: Deltagelse i aktiviteter

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagen behandles i

Miljøudvalget.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at Miljøudvalget drøfter om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre kommunale hverv.

Sagsfremstilling

Det fremgår af Kolding Kommunes Regulativ om Vederlag og godtgørelse til Byrådets medlemmer, punkt 2, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv, når deltagelsen sker efter anmodning fra Byrådet eller et af Byrådets udvalg, på grundlag af en protokolleret beslutning.

Beslutning Miljøudvalget den 05-12-2016

Godkendt.

Birgitte Kragh, Tanya Buchreitz Løwenstein, Poul Erik Jensen og Eea Haldan Vestergaard deltager i biogasudflugt til Midtfyns Biogasanlæg den 15. december 2016.